

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXII, бр. 61:62 (2286-7)

Велико Търново, събота, 21 май 1966 г.

Цена 4 стотинки

24 МАЙ — СВЕТЪЛ НАРОДЕН ПРАЗНИК

24 МАЙ! В кое българско сърце този ден не предизвиква прилив на радост, на национална гордост, на обич към родното!

Малко са народите на земното кълбо, които имат такъв самобитен и светъл национален празник, като нашия Ден на българската просвета и култура и славянската писменост, Ден и на българския печат. Малко са народите, които могат да се гордеят с хилядолетна писменост и култура, служили във вековете като неотменима стража за запазване на народния дух, на националното съзнание, на род и език, даже и през такъв дълъг петвековен период на мрачно политическо и духовно иго.

И точно в това е силата на българския дух — в неговата народностна просвета и култура, надживяла мракобесието на отоманското и фанариотското, а по-сетне и на монархо-фашисткото иго, и разцъфнала като пролетна китка в годините на народната власт.

Днес, само 22 години след народната победа, българската просвета и култура постигна такъв разцвет, който още повече засилва патриотичното чувство на българина, който дава още по-голям импулс за нов размах на културната ни революция, който засилва радостните чувства в светлия празник на Кирил и Методий. Нашата наука завоюва успехи с международно признание. Лечебни методи и лечебни средства, създадени от наши medici, надскочиха океаните. Изобретения на млади наши техници получиха международни отличия. Млади български физици се ползват с международен авторитет за своите творчески изследвания. Нашите певци и артисти изумиха света. Ансамблите за народни песни и танци покориха сърцата на зрители в много страни от няколко континента. Социалистическата ни Родина е на едно от първите места в света по броя на завършилите средно образование и по издаването на вестници и книги на глава от населението.

Основа на всички тези успехи е правилната политика на Българската комунистическа партия за развитието на народната просвета и култура, нейните непрестанни грижи за правилното ѝ насочване. Те са плод на самоотвержения труд на многобройната армия от учители и научни работници, културни дейци, на народната интелигенция. Тези огромни успехи са отражение на ученолюбие и любознателност на българския народ, изграждал и в най-трудните си дни училища и народни читалища за своя и на децата си просвета и културно издигане. В кое наше селище и преди, и сега най-големите и най-светлите сгради не са училищата и народните читалища! Та нима след 9 септември от построените обществени сгради в селищата най-хубавите не са читалищните домове и училищните сгради! Само в нашия окръг за 22 години са построени 110 великолепни читалищни дома!

И колко жалки, на фона на тези успехи, изглеждат опитите на империалистите да осигурят почва за влиянието на буржоазната идеология сред нашия народ! Та нима може един народ, който през петвековно страшно иго запази своя език и национално съзнание, да се поддаде сега, при условията на разцвет на своята национална просвета и култура, на напъните на империалистите!...

Всенародното чествуване на 24 май и тази година ще се превърне в манифестация на богатите плодове на културната революция в социалистическата ни Родина. Но то ще бъде и най-добър отговор на всички ония, които се стремят да предизвикат „идеологическа ерозия“ сред нашия народ. Това ще бъде победи- манифестация на готовността на народа ни да изпълни всички грандиозни задачи, които Деветият конгрес на Българската комунистическа партия ще постави. А това ще са и задачи за по-нататъшния разцвет на народната просвета и култура.

ДАРОВЕ ЗА КОНГРЕСА НА ПАРТИЯТА

Голям е трудовият ентузиазъм, обхванал в тези дни колективите от предприятията, бригадите и фермите на ТКЗС „Път към комунизма“ в град Павликени. В чест на Деветия конгрес на БКП те прецениха своите възможности, подириха нови източници на неразкрити резерви и дадоха допълнителни обещания за надпланова продукция, печалба, икономия на материали и суровини.

Колективът на Държавния винарски завод „Оеца надпланова продукция за 774 000 лева, „Фуражна промишленост“ — за 250 000 лева, Държавния машиностроителен завод — за 100 000 лева, „Млекопреработване“ — за 20 000 лева и пр. Кооператорите обещаха допълнителна продукция за 76 000 лева. Най-високи са обещанията на първа тракторно-полевъдна бригада, първа зеленчукова бригада и други.

Най-хубавият дар за конгреса на любимата Партия, който работниците и кооператорите от Павликенска община ще поднесат, това е голямата надпланова продукция, надпланова печалба и икономия на суровини и материали.

В. ИЛарионов

Югославските парламентаристи във Велико Търново

Отново трудещите се от окръга посрещнаха високи гости от Социалистическа федеративна република Югославия. Вчерта край село Балван делегацията на Съюзната скупщина на СФРЮ, водена от члена на Изпълнителния комитет на ЦК на Съюза на югославските комунисти и подпредседател на Съюзната скупщина Миялко Тодорович, бе посрещната от първия заместник-председател на Окръжния народен съвет д-р Пеню Ненов и от зам.-председателя на Окръжния народен съвет Пенчо Първанов.

Делегацията се придружава от първия подпредседател на Бюрото на Народното събрание Екатерина Аврамова и югославския посланик в София Драгослав Маркович. След това колоната се отправи към Велико Търново. Тук на историческия площад „Велчова вера“ гостите бяха посрещнати с

музика и цветя. Пионери им завързаха аленя връзки. Д-р Пеню Ненов произнесе сърдечно слово за дружбата между братските народи на Югославия и България.

На приветствието отговори ръководителят на делегацията Миялко Тодорович.

Следобед в Окръжния народен съвет се състоя среща между гостите и членове на изпълкома на съвета, ръководители на Отечествен фронт и някои народни представители от окръга.

След като се запознаха с успехите на кооператорите от село Поликрайче, югославските парламентаристи се върнаха във Велико Търново, където посетиха исторически паметници от времето на Втората българска държава, разгледаха църквата „Св. 40 мъченици“, мястото, където са били мученици на Св. Сава сръбски.

ФОТОЕТЮД

Д-р. ВОЛЕНИЧАРОВ

На Кирил и Методий

За кой ли път цъфтели люляци и пили светлина на едри глътки и българският ден за кой ли път ги загаряла ласкаво във чула си, тъкан от слънчевите остри нишки? Била е пролет като другите — като овчарка бяла в грубите си дрехи, ронела цветец от вишни, със китки люляк се закичвала, лудувала безкрай върху тревата и, шибана от плитката си златна, без дъх след стадото си тичала. Била е пролет бистра и бездънна, но Пролет с ервци букви пишела, макар че своя свежест дишал в езикът ни, като желязо къннал. За първи път тогаз в небето волно,

като неписан лист надвиснало, две птици със крила написали на български: България и Пролет. И както пролетта появявала от юг към север, азбуката свята крила извила като птиче ято, гнезда да свие в сред славяните... Шумя, отмина време оттогава и отцъфтяха много пролети, но във падения и полети, България за миг не те забрави, теб, реч, разказваща от листите за туй как пеят птици над житата, как Ботев страстно любил свободата и как мечтаят комунистите...

Стефан ВЪЛКОВ

Нашият „Радецки“

ПРЕДИ ГОДИНА „Радецки“ престана да бъде просто пътнически кораб, извършвал рейсове по Дунава и случайно влязъл в историята ни преди десетилетия. Символът, в който го бе превърнал огненият Ботев, оживя, споменът за един от най-светлите мигове на нашето минало възбуди и възнови умове и сърца. Цял един народ се амбицира да си възвърне отнето... Така „Радецки“ стана наш!

И сега си спомням отчетливо комсомолското събрание в корабостроителния завод. Младите, поели щафетата от пионерчетата, започваха фактическата битка. В случая с тази дума не се злоупотребява, защото определеният за възстановяване на кораба-па-

мък шестмесечен срок бе пределно кратък за условията на нашето речно съдостроене. И, въпреки това, споразумяха се, обещаха: за 1 май, с петнадесет дни по-рано!

Направените два дни преди празника и на самия празник снимки лаконично, но и убедително доказват, че младите корабостроители съвсем не са се палили и изсивали по момчешки. Погледнете — по стълбата слизат след последната смяна доволни и горди от себе си сменният майстор Димитър Георгиев, бригадирите Димитър Христов, Константин Трендафилов и Стоян Маринов. Всичко, що е било нужно, те са свършили съвместно, отлично. Погледнете — коминът на „Радецки“ развява димния си флаг и бели въл-

ни се пенят край стоманения корпус. Първият пробен рейс в първия ден на май започва!

Сега вече всичко може спокойно да се огледа, да се опише... В същност, нашият кораб само по външните, по старинните форми и по интериора е еднакъв с австрийския си прототип. А иначе той е напълно съвременен. Макар и парна, машината му е близо четири пъти по-мощна, рулевото му устройство е модернизирано и затова е по-ефективно, а опнатите по мачтите антени подкават и други новост. В кораба има радиоприемник, киноаппарат, телевизор и в специална каюта — мощна приемателно-предавателна радиостанция, чрез която от

(Следва на 4 стр.)

ВСИЧКИ НА ОКРЪЖНИЯ ПРАЗНИК НА ПЕСНИТЕ И ТАНЦИТЕ И НА СЪБОРА НА ДОНАБОРНИЦИТЕ!

ОКРЪЖНИЯТ ПРАЗНИК НА ПЕСНИТЕ И ТАНЦИТЕ с участието на самодейни колективи от целия окръг ще се открие утре — 22 май от 14 часа край Петропавловския манастир и ще продължи и на 23 май — понеделник от 14 часа.

Трудещи се, посетете хубавия природен кът и големия празник, за да видите резултатите от упорития труд на самодейците и да се насладите на хубавите родни песни и танци!

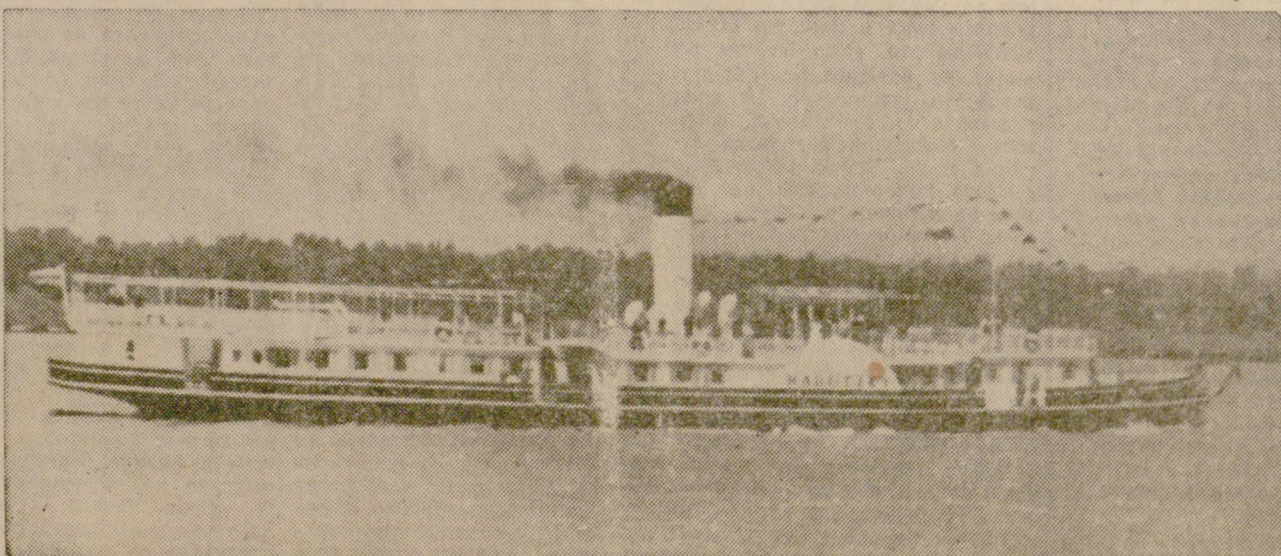
ОКРЪЖНИЯТ СБОР НА ДОНАБОРНАТА МЛАДЕЖ ще се открие също утре — 22 май от 10 часа с различни състезания и ще продължи на 23 май от 9 часа на местността Каргала.

Наблюдавайте постиженията на донаторниците!

Кръгли годишнини

Дните около светлия Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост ще бъдат двойни празници за трудещите се в много селища на Великотърновския окръг. Те ще чествуват светли годишнини на своите огнища на просвета и култура, на училища и читалища.

Сто и петдесет години от основаването си ще чествува училище „Тодор Лефтеров“ в село Михалци. Ще ознаменува своята 110-годишнина Политехническата гимназия „Кирил и Методий“ във Велико Търново. Сто и двадесет години от основаването си ще празнува и Основното училище в село Първомайци.

ОБИЧТА КЪМ РОДНИЯ КРАЙ — В ЦЕНТЪРА НА РАБОТАТА

ЕЛЕНСКОТО народно читалище „Напредък“ е създадено през 1863 г. от будни еленчани — учители и занаятчии. От запознати и до днес читалището печат, изработен на метал, се вижда, че читалището е служило за прикритие на тайния революционен комитет — на него е изобразен лъв, обаче, без корона! А това само по себе си показва какво са искали да осъществят нашите деди. По такъв начин читалището е служило за прикритие и легална форма за борба и влияние сред по-широк кръг от населението.

За да изтъкнат ролята на читалищната организация, будните хора от Елена през 1903 г. по най-тържествен начин чествуват 40 години от основаването на читалището в изградената вече собствена сграда, в която се помещава и сега.

Верен на тази традиция, читалищният актив през 1953 година организира чествуване на 90-годишнината от създаването му. Сложи се началото на едно задълбочено опознаване на далечната и по-близката история не само на читалището, но и на целия културно-просветен, стопански и политически живот на града и Еленския край.

През 1963 г., пак по инициатива на читалищния актив, станаха две чествуване — 120 години от създаване-

то на първото класно училище в България — Еленската даскалоливница и 100 години от образуването на читалището. Радио София и Българската телевизия направиха специални предавания, а Студията за документални филми и телевизията заснеха специални филми, които се прожектираха из цялата страна и в чужбина.

Еленското културно-просветно дружество в София, съвместно с Еленското читалище, през 1931 г. и през 1938 г., издаде два „Еленски сборника“ с много фактически материал по историята на Еленско. Обаче не всичко е изтъкнато с подробности. Става дума за участието на еленчани в революционното движение за освобождението на България и още по-малко е отбелязано за социалистическата и антимонархическата дейност на писателя Стоян Михайловски, Иван Кирилов и П. Ю. Тодоров. Ето защо активът при читалището е подготвил за печат нов „Еленски сборник“, който пълно и обективно ще изтъкне всичко хубаво, което еленчани са допринесли в нашата национална история.

С голяма любов читалищният актив се зае да популяризира антифашистката дейност на Никола Из. Радиев, писал по случай 25-годишнината от Априлското въстание статията „България“ в бр. 6 —

юли 1901 г. на ленинската „Искра“, учителя Александър Иванов, създаден през 1905 г. група на учителите-социалисти, дееца майор Иван Миланов, убит на 17 април 1925 г., Георги Христов Еленски, участник в Испанската гражданска война, активен деец на Партията в Еленско, станал жертва през периода на култа към личността в СССР, Стоян Костадинов — Почо, убит на 10 септември 1941 г. край Сливен, като член на Окръжния комитет на Партията в Сливен, Христо Станев — Младен, партиен функционер в Русе и Елена, Иван Калчев — Тинко, домакин на Еленската партизанска чета, убит на 7 септември 1944 г. край с. Константино, Стефан Петков Стефанов — Алекс, участник при създаването на отряда „Чавдар“, убит на 17 август 1944 г. в София, Стефан Йовчев — Вечвой, даровит млад поет, обесен на 10 май 1944 г. във Варна и др.

Взореният курс на Партията бе посрещнат от активна на Еленската неформална партийна организация външно. Яташката мрежа бе изградена в непродължителен срок. Читалищния активисти станяха първи помощници на неформалните борци. Те ги осведомяваха за намеренията на врага, снабдяваха ги с хранителни продукти, медикамен-

ти и им оказваха всеотдайна помощ.

Цялата дейност с ясно прогресивно съдържание от близката и по-далечна история намери място в музея, за създаването на който читалищният актив допринесе много.

На отечественофронтовски събрания и на събрания в предприятия и учреждения редовно се изнасят беседи с новонаиздирени факти от местната, окръжната и националната ни история.

Чрез всичко това създаваме и се стремим да изграждаме в младото поколение и в по-възрастните любов към героичното ни минало, като внедряваме добродетелите на дейците, които са отделили своята младост и сили, някои и живота си, за благоденствието на Отечеството и на Еленския край.

По примера на Еленското читалище вървят и читалищата от Беброво, Константино, Средни колиби, Разпоповци, Руховци и др. Те са се превърнали в истински центрове за изучаване миналото на районите си. Някои от тях издадоха и юбилейни вестници. А бебровчани подготвят издаването на история за Бебровската община.

Коста В. ИВАНОВ
член на читалищното ръководство в Елена

110 ГОДИНИ В СЛУЖБА НА НАРОДА

СТО И ДЕСЕТ ГОДИНИ училище „Кирил и Методий“ във Велико Търново дава своя принос в културно-просветното и политическото издигане на българския народ. Открито е още в мрака на османското иго през 1855 г. от група родолюбиви българи — Михаил Кефалов от Тетевен, Силвестър Пенев от Габрово, Кузман Тричков от Враца, д-р Никола Пиколо и Петър Керемекчиев от Велико Търново, Максим Райкович от Лясковец и други родолюбци, които копнеят да видят Родината си свободна.

Вече 110 години откак училище „Кирил и Методий“ (сега Първа гимназия) служи на народа. То има богат опит и славни традиции. Много бивши ученици, възпитаници на гимназията, заемат отговорни постове в нашата държава и политически живот — Саво Дълбоков, проф. Николай Ирибаджиков, писателите Ангел Каралийчев и Камен Зидаров и много други.

В борбата срещу фашизма и капитализма загинаха възпитаниците на гимназията Петър Богданов, Мария Димитров, д-р Върбан Русинев, Димка Димитрова, Кирил Тананев, Иван Къндев, Марко Ангелов, Ботю Генчев и Димитър Генков.

Възпитаници на училището от ранното му време са Иван Панов Семерджиев — въстаник, обесен през Априлското въстание, Христо Долев — също въстаник, Иларион Драгостинов — ръководител на Сливенския революционен окръг, Стефан Стамболов — ръководител на Велико-търновския революционен окръг, писателят Стоян Михайловски и много други.

Няколко месеца след Освобождението училището заработва нормално, а от 24. IX. 1880 г. се превръща в гимназия. Още в своето начало развитие класното училище придобива народен характер, защото в него учителствуват учители, излезли от средата на народа, — д-р Васил Берон, Стоян Занков, Тодор Г. Влайков, Спиридо Гулабчев и др.

Необходимо е да се припомним, че в края на XIX в. Велико Търново е един от центровете, където се заражда и оформява социалистическото движение. Учащата се младеж от гимна-

зията, въпреки силната реакция, не е останала настрана от пропагандната дейност на Димитър Благоев, Никола Габровски и др. Обединително звено на прогресивните ученици по това време е ученическото дружество „Братска община“, възникнало в класното училище още в епохата на робството.

Под ръководството на РМС по-късно се организират кръжоци, където се изучават основите на марксизма-ленинизма.

Огромна просветна работа се извършва в литературния и философския кръжок, в който членуват значителен брой ученици. В издавания в „Лъчеструй“ млади таланти правят първите си поетични опити, които впоследствие се утвърждават като писатели, поети и журналисти — Асен Развиевски, Владимир Русалиев, Тодор Митев (Камен Зидаров), Ангел Каралийчев, Стефан Моков, Димитър Наиденов, Тодор Генов и др. В гимназията учат артистите Константин Кисимов, Димитър Панов, Цанко Янков и др.

След Девети септември пред гимназията се постави задача да подготви кадри за социалистическото строителство. В това отношение е постигнато много. С труда на учители, ученици и с помощта на Градския народен съвет бяха построени работилници по електротехника, стругарство, швейство. Освен кабинетите по естествена история, физика и химия, се откриха кабинети по машинознание и електротехника. Построиха се гаражи. Гимназията сега разполага с три автомобила. Обзаведе се читалня към библиотеката, която има 16 000 тома книги. Обзаведе се клуб на културата. Асфалтираха се физкультурните площадки. Ансамбълът на гимназията и физкультурните отбори са многократно градски и окръжни първенци.

Учителите от Първа политтехническа гимназия следват заветите на братята Кирил и Методий, на своите предшественици. Те не се забравят и постоянно ще подклаждат свещени огън, който да свети все по-буно и да пръска все по-ярка светлина.

Йордан КИРВИКОВ
директор на гимназията

Общественото книгоразпространяване

В ПОСЛЕДНИТЕ няколко години, по примера на Светския съюз и въз основа на собствен опит, в нашата страна се търсят различни форми и инициативи за участие на обществеността в книгоразпространението.

През февруари т. г. в София се състоя първата национална среща на обществените книгоразпространители. На нея бяха обсъдени и преченни различни инициативи и форми на общественото книгоразпространение и се об-

мани опит между приятелите и почитателите на книгата от цялата страна. На срещата бяха приети по-нататъшните задачи с оглед постигане на нови успехи в благородното дело на книжарските работници, комсомолците, учителите, пионерите и приятелите на книгата — за още по-широко и целенасочено книгоразпространение в градовете и селата, по предприятия, училища, заводи, ДЗС и ТКЗС.

Участниците в срещата изля-

зоха с призив за масовизиране на това движение, като се създават към всяка книжарница съвети на приятелите на книгата, да се откриват комсомолски книжарници в училищата и предприятията, да се провеждат срещи с автори, обсъждания на книги, организиране на съревнование между пионерски дружини и отряди за повече прочетени книги, създаване на лични библиотеки и др.

Все с тази цел във Велико Търново бе изграден окръжен щаб по общественото книгоразпространение. В него влизат представители на различни учреждения и културни институти. Той има за задача да ръководи и организира общественото книгоразпространение в окръга. Окръжният щаб ще съдейства на книжарските работници книгата да проникне във всички области на нашия живот, да спомага за изграждането на висококвалифицирани специалисти, работници, кооператори, да съдейства за формирането на новите черти у човека — нравственост, патриотизъм и интернационализъм, любов към труда.

Окръжният щаб обсъди и прие отворено писмо до всички комсомолски, отечественофронтовски, професионни и читалищни ръководства, до директорите и учителите, до ръководствата на предприятията, учрежденията, ДЗС и ТКЗС, в които те се приканват да съдействуват за изпълнение на тази високопатриотична инициатива.

С цел да се даде обществена оценка и признание на доброволния труд на приятелите и почитателите на книгата, на най-добрите книгоразпространители за времето от 24 май 1965 до 24 май 1967 година ще бъдат дадени големи награди, като екскурзия до Съветския съюз, карти за екскурзионно летуване и почивка, почетни грамоти и книги.

С. ДЕНЧЕВ

САБА ПЕЕВ БЪЛГАРСКА РЕЧ

О, реч, ти идваш с векове и дати
и ти въвеждаш в Писа и Преслав.
Аз виждам в злато български палати
и твърдостта на българския нрав!
България на бури отстоява,
а ти вериги в робството лопиш.
Те падат с гръм върху пръстта корава,
а бели Дунав пее и шуми.
Без тебе даже Ботев пред смъртта си
не би написал своите стихове.
Как Бузлуджа над нас чело ще вси
да мери ръст със други върхове!...
И ний те славим. Ти си реч, която
мълвяха те — борци за свобода —
и пазиха те винаги най-свято
да защитят от врагове рода
на солунските братя и на тия
мъже, които сяха семена
и минаха през огън и стихия,
но нивга не подвиха колената!

С ГОРДОСТ ЩЕ ПРАЗНУВАТ

В НАВЕЧЕРИЕТО сме на светлия и сивден на всеки българин празник — Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост.

Отново се празнуват нашите родни училища, дейците на културата и изкуството, ще празнуват читалищата.

Като свой празник ще чествуват 24 май и самодейците при Образованото народно читалище „Просвета“ в с. Асеново. И има

защо. Двадесет и една година те укрепват и усъвършенствуват своята дейност. Радостно е, че бележат все по-високи успехи. Продължители на хубавата традиция си остават участниците в битовия ансамбъл (на снимката). Започнал своята дейност още през 1945 г. като малък хор, в близките няколко години се оформя масов народен ансамбъл, който през 1953 г. се представи на републикански фестивал в София. Менаж се диригент и участници, мени се числеността състав на ансамбъла. Но хубавата традиция и спечеленото доверие остават непроменени. И днес още, наравно с младите, участвуват основателите на ансамбъла: Йорданка Стефанова, Стойка Димова, Елена Ненкова, изпълнителите на народни инструменти Георги Колев, Петко Русев, Кънчо Стойков, Цветко Стефанов, Белчо Стайков и др.

Сега картината е радостна. Разшири се дейността на ансамбъла чрез самостоятелни концерти. И тази година трудещите се от Славяново, Водина, Върбовка, Чапалево, Драганово, Стражица и др. имаха възможност да видят зрелище спектакли на изпълнителите.

Отличните прояви раждат самодейците, които с гордост ще празнуват големия празник.

М. ПУЛОВА
от Обществаната редакция на в. „Борба“ в Асеново

УЧИТЕЛСКИЯТ КОЛЕКТИВ

ТАВ НА Основното училище в с. Ресен ценят високо отговорното си задължение за обучението и възпитанието на подрастващото поколение. Това е и обществен въпрос. С приемането на Закона за по-тясна връзка на училището с живота, ресенските учители бяха едни от първите в окръга, които се заеха да създадат най-подходящи условия за учебната работа. С доброволен труд и средства от самооблагането, само за две години, бе разширено съществувашото училище с 10 нови класни стаи, библиотека, кабинети, бюфет за безплатни закуски и др. Човек, който знае старото училище, при посещението на сегашното остава изумлен. То се е променило изцяло, станало е неизпознаваемо.

Много и големи бяха усилията на учители и ученици за подкреждане на училището, за неговото обзавеждане. Но всички знаехме, че трудът ни няма да отиде напразно. Със средства, постъпили от трудолюбивите инициативи на пионерите в ТКЗС, Консервативна фабрика, Държавното елитно семеипроизводно стопанство, от билки и вторични суровини, от продукцията на училищния производ-

ствен участък, само през 1964 и 1965 години ние можахме изцяло да обновим съществуващите кабинети и да създадем нови.

Колективът на началните учители първи в страната се зае да систематизира наличните пособия и да създаде нови модели на помагала, които обособи в самостоятелен кабинет на началния учител. Неговият опит през последните години се разпространява в Търговищи, Габровски, Силистрински, Ловешки, Плевенски, Бургаски и други окръзи на страната. По физика, химия, руски език, биология, история и математика се създават образцови кабинети, а книжният фонд на училищната библиотека надхвърли 4500 тома.

Приятно е на човек да се разходи из коридорите на училището. Всичко е обмислено и подредено с вкус, а и мебели, произведени в ТПК „Спирidon Карлусчиев“ в селото, са добра реклама на съръчните им ръце. Уредени са прекрасни витрини с предмети, изработени от учениците по трудово обучение, от изложението подаръци — символ на дружбата между бъл-

НЯМА ДА СПРЕМ ДОТУК

гарските и съветските пионери, от рисунките на младите художници и портретите на учениците-отличници в учението и спорта. Всичко тук е постигнато с труда и участието на децата, при уметелно ръководство на целия колектив. Затова то е гордост за всички и всички го смятат като свое.

Колко радостни чувства изпълват сърцата на ресенци, когато чуят да свири фанфарна музика! Още по-голяма ще бъде радостта им, когато на девосептемврийската манифестация ще дефилира и друг пионерски състав с 25 духови инструменти.

Учителите от Ресен са инициатори в окръга за въвеждане на нови елементи в урочната работа, за излизане от шаблона и заостенелостта. Опагледяването и активизирането в учебния процес е поставено на широка основа. Само кабинетът на началния учител разполага с над 2000 нагледни пособия, а кабинетите по история, математика и физика осигуряват провеждане на обучението на лабораторни начала. Съвременните технически средства за опазгледяване се използват всеки

учебен ден. Всяка седмица ние прожектираме по над 10 научни, учебни и документални филми. Интересът на учащите към науката и знанията е повишен. Учебната работа се провежда на високо идейно-педагогическо равнище, при добра организация от целия колектив, с желание от всички да се вървят все напред. Тези условия дават добри плодове. Миналата година в училището от 430 ученика имаше само 7 второгодишници, а сега усиленията на всички са насочени към ликвидиране на второгодишничеството.

Нашите мечти и планове няма да спрат дотук. Ние се готвим да посрещнем Деветия конгрес на БКП с пионерска опитна агробиологическа станция, с подобрена база по физическо възпитание, с езиковозала и др. Ние сме особено доволни от грижите и съдействието на обществеността, родителите и цялото население. А това също е сила и импулс за колектива, който се е заел здраво и работи с ум и сърце.

Йордан БОЖКОВ
директор на Основното училище в с. Ресен

Приятна е почивката

ТОКУ-ЩО е привършено работата в оборите. Животноводите от бригадата на Ревека Кръстева са се събрали в една от станиците. Почивката преминава оживено. След радостта, предизвикана от резултатите, всички наобикалят своята дружина — доячката Стефка Динева. Тя доброволно се съгласи да отговори за поддържаната библиотека. Своята любов към книгите тя предава и на другите. Още в момента, когато възникне отделен въпрос, било то във фермата по време на работа или пък на съвещание, Стефка бърза да надникне в книжките, да намери отговора и да го сподели с всички.

Така стъпка по стъпка бе внедрено зеленото хранене, за което по-рано колективът

на фермата беше само чувал. Тази година животноводите го внедриха така, както повелява науката. И не случайно краевефермата за април предаде 21 000 литра мляко, а за май се стреми към 22 760. Всички са убедени, че тази цифра ще бъде надхвърлена. В чест на Деветия конгрес на Партията полскотармбешките животноводци разгарят съревнованието за преизпълнение на плана и даденото обещание. Тяхната дума се подкрепя от делата им по грижите за животните, от обезпечената база — изпълнение на плана за засяване на всички фуражни култури, които ще гарантират зелено хранене до късна есен.

Новостите, които прилагат в своята работа животноводите, с всеки изминат ден се увеличават. Тях те научават от безмълвните книжки, които Стефка им раздава и чете.

Текст: Д. БУРНЕВ

Снимка: Ив. ВОДЕНИЧАРОВ

в. „БОРБА“

Стр. 2, бр. 61/62, 21. V, 66 г

24 МАЙ — ДЕН И НА БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ

ПО СЛУЧАЙ ДЕНА НА БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ РЕДАКЦИОНАТА НА ВЕСТНИК „БОРБА“ ПОЗДРАВЯВА МНОГОБРОЙНИТЕ СИ ЧИТАТЕЛИ И СЪТРУДНИЦИ И ИМ ПОЖЕЛАВА НОВИ ТВОРЧЕСКИ УСПЕХИ В ЧЕСТ НА ДЕВЕТИЯ КОНГРЕС НА БКП И ЗДРАВЕ, ЩАСТИЕ И РАДОСТ В ЛИЧНИЯ ЖИВОТ.

ЗА НОВИ ТВОРЧЕСКИ УСПЕХИ

ВЕЧЕ ВСЕКИ ДЕН по радиото, от училищните стаи се разнася мелодията на песента на братята Кирил и Методий. 24 май е светъл празник на българското училище, на славянската писменост, на българския печат.

Печатът осветлява пред зора ни живота на много страни и много събития, които без него едва ли ще научим. Ето, преди година колективът на ТПК „Освобождение“ в Горна Оряховица чрез страниците на окръжния в. „Борба“ завързва хубава дружба с обучава завод в гр. Кременчуг —

Полтавска област. Пак от в. „Борба“ научихме за първите успехи на бригадите за комунистически труд в ДЗЗ — Горна Оряховица. Ентузиазмът обхваща и другарите от кооперацията. Вече 14 от всички 17 са носители на високото звание.

Бригада „Н. И. Вапцаров“, завоювала званието в навечерието на празника на печата, желае на всички работници и сътрудници на в. „Борба“ нови творчески успехи.

Елена ДИМИТРОВА
от бригадата за комунистически труд „Н. И. Вапцаров“

Човекът с усмивката

е така вкусна и всеки има апетит.

— Bravo бе, бай Христо! — до тях. Където отиде — след че се провикне някой от масата. — Златни ти ръцете!

Всички го канят да седне малко избухва весел смях. Доволен е бай Христо, когато вижда колегите си весели, забравил трудностите.

Но изведнъж осиротя семейството на пощальоните. Всички се издиха, когато научиха, че Христо Георгиев е поствил в болницата. Никога не беше се оплаквал. Обаче толкова години по около тридесет километра на ден — в пек, дъжд, вятър и сняг — бяха оказали своето влияние.

Колегите му редовно го поглеждаха в болницата, носеха му какво ли не, само по-бързо да оздравее. Радостта им беше безкрайно голяма, когато един ден в началото на април Христо Георгиев отново се върна сред колектива — малко отслабнал, но пак с онази чудна усмивка, която кара и другите да се усмивкат.

Посл своята работа, той пак бърза ли бърза, защото във всяка къща го очакват. А щом го видят отдалече, весело му махат с ръка. Оставил във всеки дом искрица светлина, той доволен се прибира в къщи. Краткото сърдечно „Благодаря!“ е неговата най-голяма награда за упорития труд. А на другия ден отново на пост. И така е всеки ден.

М. САМОВЛИЕВА

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Свищов

Грях ли е писането?

— ФЕЙЛЕТОН —

Е ДНОВРЕМЕННО трима ръководители от три различни предприятия по господарски бяха изгонили по един работник. Уж на шега, но, тъй като има неща, с които не е позволено да се шегуваме, се наложи писмено чрез в. „Борба“ да им се обърне внимание. Майсторът на горноореховските карамелажни фабрики Георги Илиев очакваше отпечатването на статията стопроцентова и затова реши да я изпревари. Още на следващия ден от посегуването, любезно разтвори вратата на своя отдел и младежът Стефан Бояджиев, с когото се беше посегувал, зае работното си място. Нещо повече, дамата се помършва и на Нова година Стефан осурва своя шегаджия и получи от него един лез за здраве и прочие.

Весело свърши и случат в „Яйцекооп“. Началникът отначало се разсърди на писаното и намача седна да пише, опровержение, но същевременно замисли да извикат незабавно изпълнения Петко Христов да се завърне.

— Ти-ц-ц, бива ли, бай Петко, да ме орезелиш тъй! — въздъхна ръководителят, когато се срещна лице с лице. Изглежда доста са си поприказали, разбира се, не като началник с подчинен, а като човек с човек, защото накрая се разбрали, че не са лоши хора и, че, ако са си сторили нещо неприятно, било е за хубаво и с лошо няма да се помият. От този момент дялът Петко стана най-тачаният, а само един месец след случая, тъй като чакаше пенсия, началникът го повика радостно, турн в джоба му възбужаща награда плюс 50 лева пенсия на месец и:

— Ще идваш хей, без тебе не мога!... — рече му на раздяла и му пожела щастливи старини.

Разбраха се хората, и другари станаха. Само на мене, дето им помогнах да се разберат кой каква е, още не могат да простят. А пък може и да се пъжа. Хората са достатъчно добри и в състояние да прощават на всеки и за всичко, даже и на такива като нас, които си нямат по-сериозно занимание, а сепнали дописки да пишат.

Георги ЗМЕЕВСКИ

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Горна Оряховица

ВСЕКИ ДЕН СЕ СРЕЩАМЕ С ТЯХ

НЕ Е ЛЕСНО да се разкаже за целокупната дейност на колектива при великотърновския филиал на Държавния полиграфически комбинат „Д. Благоев“. В предприятието се отпечатват нашият окръжен вестник „Борба“ и около двадесет заводски и кооперативни вестници. Ще разкажем накратко за вестникарската бригада „Христо Ботев“.

Общият брой на нейните членове е по-малко от пръстите на двете ни ръце. Повечето от тях са комсомолци и двама — комунисти. Един са дошли след завършване на средното си образование, други — по разпределение от Полиграфическото училище в София, а в последна сметка всички — от любов към печатарската професия.

За майсторския на метранпажисте Стефан Нейков и Борислав Арсов не е необходимо да се пише много, освен това, че те са овладели добре професията си. И тъмноокият „Беляк“ Стефан Нейков и по-приприяният Борка претворя-

ват в страници макетите. Край тях първо набера заглавната Атанаска Гавраилова, но, като чуе сигнала, притичва до линотипното отделение, за да вземе набрания текст.

При линотипките с набиране на материалите за бригада „Христо Ботев“ се занимават Мария Йорданова, Марко Кърдев, Мария Георгиева и Денка Костова. Набрани ред по ред от тези вълноновени млади хора, после поставени внимателно в шифтовите, оформени и подредени, според макетите в страници, преминали после и през ръцете на стеротипера Йордан Александров и ротомашиниста Георги Димов, те си материал са готови да полетят към хилядите читатели на в. „Борба“.

Често ги виждам като работят. И в утринните часове, когато сините мъгли още плътят по Света гора, в топли слободи, когато далечни туристи се изкачват по Царевец и в късните вечерни часове, в ония часове, когато великотърновските светлини трептят в Янтра... Трудово всекидневие...

А в свободните часове и дни? Много често пак са заедно — трудови дни, излети, шах, тенис на маса. Работлив и сговорлив колектив. Затова от бригадата се учат много и е приятно човек да работи с тях и сред тях.

Ние всеки ден се срещаме с печатарските работници, но задочно, чрез книгите, вестниците, списанията, афишите... Двадесет и четвърти май е и техен празник. Така, както всеки ден превръщат в достъпни за читателите мислите и творбите на дейците от културния и просветния фронт, така и в този ден, когато навсякъде ще звучи родната и незагледана песен: „Върви, цароде възрождени...“ печатарските работници и творците на културата и изкуството ще крачат рамо до рамо.

Михаил МАНОЛОВ

БЛИЗО ДВЕ ДЕСЕТИ-

ЛЕТИЯ затворът във Велико Търново служи на турските поробители за държане в покорност на народните маси. Построен през 1861 година изцяло от камък с дебели стени, той е символ на вековната отоманска тирания.

През Априлското въстание в двата горни етажа и приземното са били затворени над 1000 въстаници, повечето от тях оковани в тежки железни вериги, по 30—40 оки едната. В приземния етаж най-дейните революционери са подлагани на безочовни мъчения. На 28 април 1876 г. тук са докарани първите арестувани. Това са ръководителите на Горноореховския комитет Георги Измирлиев и Иван Панов. След тях са доведени Моско Грънчаров, Христо Дослоореховчанина, Никола Бендерев, баба Пантелиейца, Ст. Попстанов, Атанас Хаджииванов, Никола Ангелин и др. — всичките от Горна Оряховица. В продължение на 10—15 дни в затвора докарват още стотици въстаници и заподозрени техни съмишленици.

Председателят на Дряновския революционен комитет Радко Радославов бил също арестуван и докаран в затвора. Той ни е оставил интересни спомени от април—май 1876 година: „Габровци дойдоха не вътрешно, свободни, но кой бос, кой гологлав, кой не облечен, кой както уловили, така надбрали. Турците, като караха тези хора, правеха им разни подигравки и присмивания. От учителите габровци бяха: Иван Пузелев, Каролев, братя Цани и Петър Гинчев, Андрей Манолов, Ст. Калпазанов, всичко 90 души заподозрени, като народни дигатели, понеже са руски възбуждатели... след тях докарваха севлиевци, но те бяха почти всички наредени в един синджир“.

От тревенските въстаници, заловени и докарани в затвора, били подбаводата Тодор Кирков, Георги Генков, синът му Стефан, Иван Лунанов, Димитър Маринов и др. По време на

въстанието, в затвора са затворени въстаници и от други революционни окръзи — учителят Найден Попстанов, Тодор Каблешков и Ботевите четници Никола Обретенов, Сава Пенев и Йордан Инджето.

Трогателно е описанието на Р. Радославов за докарването на Найден Попстанов: „...Снеха от колата Найденова и в клачено по земята, като волска ко-

жа, хвърлиха го в отсрещната затворница, хумба. Хвърлиха го от стълбичката долу на камъните като парцал. Протече кръв от устата му и от очите му. Други разбойници стъпват на главата му, с подмивка дали е яка! Още тогава Найденов умира. А за Каблешков говорим: „...бодър духом и неустрашим от сяко турско мъчение, отказа веднаж завинаги да наложи фес и гологлав ходеше с коса къдрава“.

Затворените въстаници са подлагани на страшни мъчения. През нощта по три-четири пъти са викани на разпит, а през деня снемани в приземния етаж за изпитания. Началникът на затвора — бимбашия Тефик бей — бил най-свирепият турчин във Великотърновския сандажик. Особено тежко било положението на въстаниците преди идването на Али Шефик бей, който става председател на извънредния съд. Отделенията били, колкото да може да се помести прав един човек. Тези колиби са наричани долапи, полици. „Секи, който се подозирал силно за бунтовник, туреше се в това място и набиждал се от страха. В това място посаденият нито може да седне, нито може някъде да

ДО ЦЕЛТА...

дата ръководителка на звено за комунистически труд Христина Боянова от Сашево прекрива прага на читалищната библиотека. Библиотекарката Атанаска Недялкова се усмивва и вежливо подканя: — Избери си, Христино, която книга искаш! Пък и аз ще ти препоръчам...

— „Дълбоки бразди“ от Георги Марков!

— Е, добре избрал — увери я Атанаска.

Върху раздателното картонче на Христина са записани 38 заглавия за 1965 година. „Опитът на младежкото звено“, „Агротехника за високи добиви от пролетниците“, „Учим се да работим и живеем по комунистически“ и т. н.

би са застанали Марийка Петрова, Йорданка Величкова, библиотекарката Атанаска Недялкова. Ръководството „Бурбастро“ и черничарство“ е по-малко много. Техните буби са наеднали, жизнеспособни и с цели 4—5 дни са изпреварили бубите на другите кооператорки. Не са ли това спечелени 5 дни за друга полезна работа в семейството или в полето?

Книгите са неоценим помощник и другар в труда и в живота на кооператорите. Затова и днес с пълна чанта книги Атанаска пълзи нагоре по терасите, където са засадени младите лозя и работят няколко звена. Кооператорите от звеното на Марин Ябанджиев я посрещат с радост и се скупчат около нея.

При хората от звеното на

Именно книгите, с техните многострани знания, помогнаха на Христина и хората от нейното звено. През тежката 1965 година тя не само не допусна провал на културата, но успя да получи по 370 кг царевично зърно от декар, по 3100 кг захарно цвекло. Имен на книгите и знанията, са онай духовна опора, която окриля вървяха на Христина в успеха, за да обещае тази година 530 кг царевица, 220 кг слънчоглед, 3000 кг захарно цвекло от декар.

Между 522-та читатели на библиотеката, се открояват имената и на кооператорката Марийка Райкова, която само за четирите месеца на тази година е прочела над 14 книги, на птицевъдката Пенка Георгиева, на звеноводителите Ламби Дачев и Марин Ябанджиев, на комсомолката Мара Величкова, на пионерите Донка Трифонова, Цонка Георгиева, Кра симир Калужков.

...Ето, край лесите с бу-

Иванка Трифонова, които са поседнали за отиди, чантата на библиотекарката се опразва окончателно. И за тях Атанаска бе избрала и прочете подходящ разказ. А, когато стана дума за производството, Иванка тържествено заяви:

— Обещах сме от десертното по 1200 килограма, но в част на Деветия партиен конгрес ги увеличаваме на 1500!

— Не са ли много! — възкликват някои.

— Щом всички четем и знаем как да работим, не са много. Ще можем!...

Тя беше права.

... По стръмните тераси, една млада жена с черни смолисти коси, с умни и топли очи, закичена с усмивката на доволство, се спуска надолу към слезото. И този път книгите на Атанаска бяха стигнали до целта — хората...

Снимки и текст:

Генчо МУСИНСКИ

ЗАТВОРЪТ ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 1876 ГОДИНА

реха главата в конска торба, пълна със ситна вар, която разгързваха, та варовия прах биеше в очите, ноздрите и устата му“.

На мъчения били подлагани не само затворените въстаници, но и мирното население. В стремежа си да потушат въстанието, Фазъл паша и Неджиб ага избиха много старци, жени, деца, опожарили цели села. Във в. „България“ от 29 май 1876 г. дописникът от Велико Търново съобщава: „...Аз не съм в състояние да ви опиша турските злоупотреби... от градът ни до Свинов нито едно село не е останало, което да не е ограбено от башибозуците и от черкесте. Много невинни деца, старци и стари бабички са понесох жертва. Старците набиваха на колове, старите баби ги колежа, някой от тях обесаха, един в олт им, други пред вратите, а малките деца набиваха по плетината на коловете... аз сам можах да бъда очевидец на едно твърде жалостно приключение. Когато тия безмилостни варвари са наситили своите зверски страсти, то те наклади един голям огън, като един малък харман и в средата имаше място, за да се съберат оная

100 души. В средата на тоя буюн огън имаше не по-малко от стотина млади жени и невинни деца. Огънят гореше и те жалостно плаяха...“

На 8 май във Велико Търново идва нарочно изпратеният Али Шефик бей да състави извънреден съд за съдене на участниците във въстанието. В продължение на три месеца заседава съдът и осъжда на смърт ръководителите на въстанието, една част на заточение, а други на затвор във Велико Търново и Видин. Смело и твърдо е държанието на въстаниците в съда. Първите осъдени на смърт са Бачо Киро, Иван Панов и Георги Измирлиев. В съда Бачо Киро с гордост отхвърля милостта на съдиите и защитава революцията. На смърт са осъдени и Цанко Дюстабанов, Еким Цанков и поп Иван Николов от Габрово. За делото на въстанието в съда говори и Цанко Дюстабанов.

Останалите габровски въстаници били осъдени на по-малко от година. Само Иван Саранов останал цяла година в затвора, окован във вериги. От севлиевските въстаници на смърт били осъдени Стефан Пенев, Йонко Карагьозов и Иван Преснаков, а другите били изпратени на заточение на остров Кипър. От тревенските въстаници на смърт осъждат помощник войвода Тодор Кирков. Затворените Ботеве четници също били осъдени на смърт, но в последния момент били изискани в Русе, където смъртната им присъда се заменя със заточение.

До 29 юни 1876 г. от затвора били пуснати на свобода около 400 души. На следващата година (Освобождението на Велико Търново на 25 юни от руските войски) били освободени и останалите затворници, участвували в Априлското въстание от 1876 година.

Т. ДРАГАНОВА

в. „БОРБА“

Стр. 3, бр. 61/62, 21. У. 1966 г.

КИБЕРНЕТИКА В ИКОНОМИКАТА

В икономическия институт при Академията на науките на Армения е разработен математически образец за най-добро използване на основните производствени фондове при отделните отрасли на промишлеността. След като съпоставиха образаца със състоянието на работите в машиностроенето — един от бурно развиващите се отрасли на промишлеността на републиката — икономистите се убедили, че една пета част от основните производствени фондове остава неизползвана.

Такива отклонения от най-добрите показатели бяха отбелязани и в трите машиностроителни предприятия. Машините показваха, как най-добре да се използват основните фондове за сметка на вътрешните резерви.

За няколко обущни фабрики от фирмата „Масис“ машините съставиха образец на технико-промишления и финансов план. Без особен труд изготвиха планове на предприятията, изчислиха материалните и паричните разходи, себестойността на всеки модел обувки, ботинки и сандалети.

Преди няколко години беше създадена сметачно-изчислителна машина за регулиране на режимите на електролизните вани при Канакерския алуминиев завод. А скоро подобна система ще регулира технологическия процес на получаване на ацетиленулоза в ерванския завод „Поливинилацетат“.

Сметачно-изчислителните машини на института активно участваха и при съставянето на плана за развитието на народното стопанство на Армения ССР за петилетката. Машината „Раздан-2“ избра най-рационалния вариант на плана, отчете факторите за трудоустойчивостта на населението, за повишаване на производителността на труда и обема на цялото промишлено производство на републиката, пълното използване на капиталните вложения. Най-перспективни в условията на Армения се оказаха химическата промишленост, машиностроенето, уредостроенето и някои отрасли на леката и хранителната промишленост.

Тези изчисления бяха направени от машините за 16 часа; а, за да направят подобни изчисления с помощта на автоматическия аритмометър, на един икономист биха били необходими 720 години.

Сега икономистите биват „въоръжавани“ с нови по-съвършени машини. В Армения се произвеждат редица съвременни бързодействащи електронно-изчислителни устройства. Добри са машините „Раздан-2“, „Наири“, „Раздан-3“.

Особено удобна за икономически изчисления е универсалната цифрова изчислителна машина „Раздан-3“. Средната ѝ скорост достига 30 000 операции в секунда.

Артасес АРУТЮНЯН

Нашият „Радецкий“

(Продължение от 1 стр.)

всеки район на Дунава ще се поддържа редовна връзка с нашето Паракхоство. Прибавят специалната хладилна и отоплителна инсталация, банята, за да се убедите, че тук наистина е създаден още един първокласен пътнически кораб.

Съвсем естествено, веднага след запознанството с него, трябва да ви представим новоназначения екипаж. Трийсет и петимата нови стопани на „Радецкий“ са предимно млади моряци, средната възраст на които е 30 години. Капитанът Никола Трифонов (на снимката), помощниците му Тодор Шехтанов, Ниньо Първанов, Никола Пенчев и Петър Топузов, неповторимият боцман Иван Симеонов — всички са опитни, известни корабоплаватели. Изключение правят само двамина: моряците Йордан Цонев и Илия Василев, които едва са изпълнили двадесет и две годишна възраст и не могат да се похвалят дори с по няколко месеца стаж. Обаче те са, може би, най-ревностните в напредната подготовка на кораба за първия рейс до Козлодуй.

А след това, след величавото честване по дъгата на Ботевите четници, какви ще са маршрутите на новия „Радецкий“? Капитанът съобщава първите два: една екскурзия до Виена с пионери-първенци от цялата страна и дру-

га — до Будапеща с младите корабостроители от Русе. А сетне, хиляди още деца, младежи — българи — ще пристъпят с външение на историческия кораб, ще браздят левендария и скъп нам тих бял

Дунав и с благоговение ще се прекланят пред чувствения подвиг на шепата безсмъртни синове на родната земя.

Текст и снимки: К. ДУФЕВ

Окръжното радиопредаване ще бъде на 26 май

Поредното окръжно предаване по радиовълните на окръга във връзка с лятната кампания в селското стопанство, вместо на 24 май, ще се състои на 26 май, четвъртък, от 21 часа.

Всички материали — информация, репортажи, очерци и други, отнасящи се до успехите и слабостите в ход на работата, да се изпращат в радиовъзела — Велико Търново или в отдел „Култура и изкуство“ при Окръжния народен съвет.

СЪОБЩЕНИЕ

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ НА ВЕСТНИК „БОРБА“ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ В ЧЕТВЪРТЪК — 26 МАЙ. Т. Г., НОРМАЛНО В ЧЕТИРИ СТРАНИЦИ.

Справочник на читателя

КИНО

Градските кина в окръга от 23 до 29 май ще проектират следните филми: „Девети септември“ — Велико Търново; „Вечен календар“ — Искра — Велико Търново; „Възходът“ и „Ивана в нападението“ — Трудов фронт — Велико Търново; „Блате утре“ и „Лице с лице“ — Профсъюзно кино — Велико Търново; „Червени листа“ и „Обикновен фашизъм“ — „Напредък“ — Горна Оряховица; „Ужасната жена“ и „Мъже“ — Профсъюзно кино — гара Горна Оряховица; „Момичето в траур“ и „Призованият не се яви“ — „Алеко Константинов“ — Свищов; „Спаден вагон Париж-Мюнхен“ и „Ванда“ — Академия — Свищов; „Поразяващата ръка“ — Модерен театър — Павликени; „Брачен живот“ — II серия и „Инспекторът“ — Христо Ботев — Лясковци; „Комисариат“ и „Обещант е в отпусък“ — Христо Ботев — Елена; „Човек не е птица“ — Царство на кривите огледала — Гигар без броя — Коста Стоянов — Полски Тръмбеш; „Гората на обесените“ и „Как сега да ви наричам“.

КОНЦЕРТИ

В понеделник, в Профсъюзния дом на културата във Велико Търново — вокален концерт на Стефан Циганчев и Трендафил Казанов — артисти от Варненската опера.

ЦИРК

Угарският цирк „Магар“, носител на златен медал на наградата „Оскар“, гостува до 24 май включително във Велико Търново.

Във Велико Търново гостува и чехословашкият луна-парк „Интернационал“ който предлага автотур за 15 автомобила, детски автомобилчета и пр.

ФУТБОЛ

СЕВЕРНА „Б“ РФГ
Етър — Ст. Костов, Левски — Локомотив (Мз), Светнавица — Локомотив (ГО), Чавдар — Милър, Спартак — Болов, Септември — Добруджа, Кърпачев — Гигант, Чардафон-Орловец — Локомотив (Рс).

ПРЕД ГОДИШНИНАТА НА СТ. МИХАЙЛОВСКИ

Във връзка със 110-годишнината от рождението на големия български поет и сатирик Стоян Михайловски, признателните му съграждани от град Елена са в трескава подготовка. Те ще вземат живо участие в тържествата, които Комитетът по културата и изкуството, Съюзът на българските писатели и Градският народен съвет организират от 25 до 29 май в родния град на поета. По този повод в Елена ще се състоят празници на българската сатира. Предвиден е естрадно-сатиричен спектакъл по басните на Михайловски — „Защото ми пречиш“, дело на самодейците от Образцово читалище „Напредък“ — Елена, проява на самодейците-сатирици от Образцово читалище „Надежда“ — Велико Търново, сатиричен рецитал на артисти от столични театри, вечер на хумора и сатира, организирана от СБП и в. „Стършел“, доклад от писателя Ангел Тодоров, откриване бюста-паметник на Михайловски и др.

Машинно ремонтно

предприятие — Дряново

ТЪРСИ
ШЛОСЕРИ
от I до VII разред.

Заплати по съществуващите щатни таблици.

2-1

Държавна сортоподдържаща станция — с. Ресен, Великотърновско

съобщава, че

има следните вакантни длъжности:

1. СТ. СЧЕТОВОДИТЕЛИ с висше образование—2;
2. СЧЕТОВОДИТЕЛ с висше или средно образование—1;
3. ИКОНОМИСТ с висше или средно образование—1;
4. СТ. ХИМИК с висше образование—1.

За справки и свесения кандидатите да се отнесат до станцията.

1-1

ДМЗ за микротелфери — Горна Оряховица

търси

ОБЩИ РАБОТНИЦИ ЗА ВЪТРЕШНА ЗАДРУГА.

Заплащане по норми.

Постъпване веднага.

Справка: „Личен състав“.

3-2

Бръснаро-фризьорска ТПК „Хигиена“ — В. Търново

търси

КОЗМЕТИЧКА.

Постъпване веднага.

1-1

Държавно автомобилно предприятие — клон Горна Оряховица

търси

МЪЖЕ,

завършили военната си служба, и

ЖЕНИ,

навършили 18 години, за КОНДУКТОРИ.

Кандидатите ще бъдат изпитани на едномесечен курс, организиран от ДСО „Автотранспорт“ — София на разносните на предприетното. Кандидатите подписват декларация, че ще работят най-малко една година в автотранспорта. В противен случай разносните за курса ще бъдат заплащани от тях.

Справки: „Личен състав“.

2-2

Държавно автомобилно предприятие — клон Габрово

търси

АВТОМОНТОРИ, ШОФЬОРИ, КОНДУКТОРКИ

които да са жители на град Габрово и на околните села или пък да имат временно жителство в селата на бившата Габровска околия.

Справка: „Личен състав“.

1-1

131)

Негово задължение беше и да инструктира курсантите за начина на приложение на тези машини.

Това беше стар член на национално-социалистическата партия, фронтовик, тежко ранен край Смоленск. След болницата го изпратиха в системата на аберера.

Педантичен, немногоословен, той беше с необикновено високо мнение за своята персона, считайки, че двата ордена на железния кръст първи и втори клас говорят сами за себе си. Семейството му започнало още в първите месеци на войната при бомбардирането на Кьонигсберг от съветската морска авиация. Поради това за всички бяха понятия причините на неговата мрачност и необщителност.

Също така кратък и без умишляка Петер Химел, той също Петрус Матусов, доложи на Вайс за себе си, предавайки му секретното съобщение на Центъра.

Семейството на Петрус Матусов започнало в Минск в първите дни на войната. С група белоруски чекисти той организирал партизанския отряд, бил се в тила. После го отзоваха в партизанския щаб. Командувал отряд, бил тежко ранен, лежал в болница. По-сетне караха военна служба като санитар в една от болниците за ранени немски военнопленници. Знанието на немски език му помогнало внимателно да се грижи за немските войници и офицери, а така също и да узнава онова, което се искало да знае човек, пожелал да работи във

роман от съветския писател
Вадим Кожевников

вражеския тил. След като такъв начин повишил не само медицинската си квалификация, но и квалификацията на разузнавач, сред немските военнопленници бил избран съответен типаж с подложка биография. После превърнали Матусов през фронтовата линия и, преминавайки система от яки, той се оказа в разположението на „шаба Вали“ на гореспоменатата длъжност.

Въвеждайки Матусов постепенно в курса на работата, Вайс дойде до убеждението, че има на кого да се облеже, ако възникне необходимост да предаде своята длъжност — не оная, която се числи в щатното разписание на сътрудниците на „шаба Вали“, а тая, която е длъжен да изпълнява тук съветският разузнавач. Петер Химел напълно се съгласи, ако се окаже възприемник на Иохан Вайс, издигнал се в своята служебна кариера вече до звание обер-лейтенант от службите на аберера.

Очевидно, имперският съветник фон Клуге се беше договорил по телефона с Герд и Ландсдорф за

Иохан Вайс.

Във всеки случай, в такава горещо време, когато всички сътрудници на „шаба Вали“ бяха погълнати от организираният им престъпност, Вайс получи предложение да се отпрати в командировка, за да посети няколко концентрационни лагера, посочени му от имперския съветник.

Александър Белов, дотогава здраво се вживя в Иохан Вайс, че искрено се чувствуваше обиден. Не на шега го възмути несправедливото отношение към Вайс: никой от ръководите не се възпротиви на командировката, никой не изрази съжаление, че толкова ценен работник — а Иохан Вайс имаше всички основания да се счита ценен за аберера човек — заминува в трудно за „шаба Вали“ време.

Ръководители се от тази логика, Вайс се държи при Ландсдорф с подчертана студена почителност и изразението на оскърбено достойнство не слезахше от лицето му. Той даже се опитваше от съзнанието за нанесената му обид. И за това имаше причини.

Обиднаха го явно несправедливо. Значи, в бъдеще той може да разчита на компенсация. Но

важното беше друго. Че тази съвременно безперспективна в службено отношение командировка неочаквано му освободи няколко дни, които бяха необходими, за да намери Елза.

Всичката информация, събрана от Иохан от най-различни източници, не съдържаха даже намека за причините за арестуване на Елза. Но в кой затвор са я затворили, той узна.

Този затвор се намираще на доста далечно разстояние, в един от планинските райони, на територията на старинен замък. Древните стени укриваха малко железобетонно здание със съвременна конструкция. Този затвор беше предназначен за особено важни политически престъпници. Държаша там обикновено двадесетина затворници. Съответно не беше голяма и охраната.

51.

И ОХАН заедно със Зубов най-подробно разработи предложението от него план за освобождаване на Елза. Наложиха се да загуби немалко душевни сили, да прояви дяволски такт и даже да отиде на жертви, за да впише на Зубов, че този план е безупречен. Отначало Зубов го начерча жалко и страхлива комедия, достойна само за човек, до толкова привикнал към лицемерие, че той не се решава прямо и открито да рискува себе си даже за спасяването на другар, живял на когото виси на косъм.

— Чекисти играчки, — говореше Зубов. — Там са ви научили да съчинявате шараци! Това не е бойна операция, а сюжетче за кино!

В разгорещения спор той се позоваваше на авторитета на Дзержински, който сам, без всякаква охрана, безстрашно се явил в деловището на вистаналияте анархисти. Неудовлетворен

от това, Зубов нарече Иохан типичен разузнавач от бюрократичен тип, съчинител, а не боец.

И все пак му се наложи да отстъпи. Като изчерпа приятелското търпение, Вайс най-сетне престана да убеждава Зубов в целесъобразността на предлагания от него план, стана и произнесе с каменно лице:

— Другарю младши лейтенант! Заповядавам ви.

И Зубов се подчини. Гравьорът на „шаба Вали“ Бабакин успя да изготви за Вайс всички необходими документи. Наложиха се да бърза, тъй като целият технически отдел на шаба всеки момент трябваше да се отпрати с автоколона за Кьонигсберг.

Като място за сбор на групата на Зубов беше определен горист планински масив на около четиридесет километра от затвора. Това място определиха по картата.

Зубов следваше да пристигне там през нощта заедно с всички свои хора, със снаряжение, оръжие, военна униформа. Трябваше да достави така също облекло на лагерите затворници и, главно, безелници, които гестато прилагаше при арестуване на особено важни престъпници.

Иохан трябваше да дойде на мястото на сбора отделно. Като изпрати своите съслужители и приятелски се сбогува с тях, Вайс сам тръгна на път. Зад кормилото на колата му седеше чехът Пташек. Той беше настанен като клоун-акробат в кабаре с помощта на Елза.

Някога Пташек беше известен чехски спортист-десетбоец и притежаваше не само желязна мускулатура, но и желязно лице. И така умеше да владее лицето си, че скудите му придобиваха мощта на бицепсите, когато жонглираше с тежките кегели топки и

изглеждаше, като че ли съвсем не се напруга, а само намира, едва навещавайки глава.

На Вайс, когато навремето вербуваше Пташек, се наложи доста да си напругне паметта, за да си спомни имената на всички известни съветски спортисти. Друго доказателство, че Вайс е руски разузнавач, Пташек не признаваше.

А, като повярва, той с възторг се подчини на Вайс и се почувствува така щастлив, че лицето му, наистина, оставяйки привичното унило, придоби още и чертите на гордо високомерие, което сам Пташек обясняваше с това, че отсега той трябва да внушава ужас на фашистите. Действително, след като Вайс свърза Пташек със Зубов, те почнаха да действат заедно. И според отзивите на Зубов всички операции Пташек провеждаше с такъв професионално хладнокръвие, сякаш се срещаше на стадиона с противници, спортните данни на които, както вече отрано му е известно, отстъпват на неговите възможности.

Вайс го упреква веднаж в изключително опасно усърдие. Пташек отговори меланхолично:

— Ако ме убият, по точки все едно съм ги надиграл.

Пътването на немски офицер по пътищата на Полша в лека откритата кола и без охрана вече беше само по себе си подвиг. Иохан отлично знаеше, че полските партизани, съветските оперативни групи и самодейните отряди на избягвали от концлагерите военнопленници не ще пропуснат такава плячка. Но, когато той сподели своите опасения с Пташек, она запита:

— Значи, страхуваш се?

— А ти?

Пташек печално се съгласи: — Както никога в живота! Страхувам се да получа куршум от своите. Това е ужасно!

За по-голяма безопасност те решиха да пътуват цивилни. Пташек даже препоръча да се заплатят от полските нелегални с някакви документи, но за това вече нямаше време.

За щастие всичко мина благополучно и те, без задръжане, се добраха до определеното място.

В обраслата с храсталак долина вече се бяха настанили хората на Зубов. Също там Зубов беше докарал камiona, откратан от снабдителна база, разположена на порядъчно разстояние от града. Той беше покрит и с нищо не се отличаваше от затворнически фургон.

Осем човека, включително Зубов, бяха в есесовски мундир, останалите — в ранга лагерно облекло и с налти. На гърдите им беше пришита ивица с буквата „К“ — от думата „Кригсгефенгер“ (военнопленник).

На един от тях Зубов тук бе остригал половината от главата, на други само пътека, на трети начисто бе снес косата, тъй като във всеки концлагер имаха свой начин за отбелязване на затворниците.

Никой не оставаше в бездействие. С тук напасяха на ръцете лагерните номера. Мазаха лицата си с пръст. Пташек също веднага се хвана за работа: майсторски гримира ония, чиито физиономии, независимо от всички хитрини, не изглеждаха изтощени.

Тоалетът на „затворниците“ отне доста много време, и Иохан едва успя да се преоблече в западените за него капитански мундир. Той се чувствуваше в този мундир отлично. Неговото лъскаво великопелсе, маниерите на пруска, кичещ се със своето военно родословие, и студено презрение, с което той гледаше на окръжаващите го, бяха свършено естествени.

(Следва)

Младежки простори

★ РЕДАКТИРА НЕЩАТЕН МЛАДЕЖКИ ОІДЕЛ ★

РАЗГОВАРЯМЕ ЗА ИЗБОРА НА ПРОФЕСИЯ

НАШИЯТ ПЪТ В ЖИВОТА

УЧИЛИЩЕТО ще остане много скоро зад гърба им. Предстои да бъде направена една от най-сериозните и отговорни стъпки — всеки да поеме своя път в живота. Ето мислите и възвращенията на част от младежите и девойките от XI „д“ клас на средното политехническо училище „Георги Измирилев“ в Горна Оряховица, споделили при направената от редакцията анкета: „Още от дете мечтая да стана агроном. Макар че съм родена в града и живея тук, полето, земята винаги са ме привличали... Сърцето ми прелива от радост, когато спра сред плодоносните ниви. А, когато помисля, че бъдещата ми професия ще ме отведе завинаги при тях, тръпна от възвращение“ — пише **Красимира Иванова**, вероятно една от добрите бъдещи селскостопански специалисти.

„Моя мечта е да бъда сред децата...“ — казва **Кина Христова**. Учителската професия е любима и за **Пенка Ванкова**, за **Георги Фотев**, за **Николина Стоянова**.

... И още много е важно всеки да постъпи там, където желае, а не където желаят родителите му — сериозно и умно преценява една девойка.

„Ако не ми се отдаде да отида да следвам, мисля да постъпя на работа в производството. Имам голямо желание да стана лаборантка в някои от нашите

заводи в града“ — заявява **Валентина Стефанова**.

„Стремежът ми е да следвам инженерство...“ — **Христо Пашов**.

„Желанието ми е да завърша архитектура...“ — **Стефка Цонева**.

„Мисля да постъпя във Физикоматематическия факултет...“ — **Тодор Куков**.

Това не са единични желания. Повечето от момчетата и момичетата от XI „д“ клас се ориентират към инженерните специалности, към физиката, химията, математиката.

Основната мисъл, която ръководи младежите при избора на професия от този ученически колектив, е правилно осъзнатата необходимост да отидат там, където ще бъдат най-полезни за обществото, за разгърнатото грандиозно строителство в страната.

Една голяма част се ориентират към високохуманната професия на лекаря, други към изкуствата, към най-различни клонове от живота.

Пътища!... Те се разделят с последния училищен звънец.

Мечти!... Те започват да се осъществяват още с първите стъпки зад училищния праг. Затова тези стъпки трябва да бъдат добре обмислени и сигурни.

На добър път към живота, млади приятели!

Бригадирското лято-1966 г.

(Съобщение на Окръжния бригадирски щаб)

БРИГАДИРСКОТО ЛЯТО отново е пред нас. Многобройни и хубави спомени остави то от миналата година у младежите и девойките. Освен спомени, остават и чудесните трудови дела. През миналата година работиха 23 само окръжни бригади — по две смени с 1631 бригадири. Те заработиха 30 751 лв. Наши младежи се трудиха по национални обекти, в местните бригади и земеделски групи.

През това лято от окръжната комсомолска организация ще бъдат изпратени на национални бригади общо 450 комсомолци, (Следва на 2 стр.)

С възторжената усмивка на младостта, опрели рамене един до друг на Празника на българската просвета — 24 май, ще манифестират и великотърновските студенти.

ОТ БРАЗДИТЕ... ДО МОСКВА

ГА ГАРА ВЕЛИКО ТЪРНОВО е оживено. Една голяма група младежи очакват влака. Погледът среща загорели от пролетното слънце лица, мазолести ръце, които се протягат щедро при ръкостискане. Всеки би познал, че това са хора току-що напуснали полето, зелената шир на младите жита. Истина е. Най-добрите механизатори на окръга отиват на световното изложение за селскостопански машини в Москва. Сървнованието в Републиката привърши...

ПЕТЪР КИРИЛОВ е инженер в ТКЗС в с. Ореш. Дойде на стопанските блокове, по разпределение от студентската ска-

зимни дни, когато тракторът му потегли по покритата с тънък сняг замръзнала земя. Виелицата проникваше в кабината, под шубата... А след плуга неумолимо вървяха черните дири на браздите. При план 24 000 декара мека оран са изорани 31 000. Ангел махва с ръка:

— Това не е най-голямата цифра... Случи се лошо време.

Но разговорът за работата върви мъчно. Мислите летят още преди влака в Москва, скитат по възбращаемите улици, припомнят легенди...

— Малко съм пътувал досега, — казва Ангел. — За мен това пътуване е все едно до Луна. Нетърпението ми е еднакво и за Москва, и за изложението.

мейка в началото на 1965 г. Хората в селото са работни. Бързо се сприятели той с тях. Леко се работи с такива труженици. Не напразно три години поред са национален първенец по добив на захарно цвекло.

Петър беше доволен. Той дойде тук не с мисълта за личен спокоен живот, а с нещо друго, с дързостта и жаждата на младостта за труд.

Сървнованието донесе на стопанството успех. Ремонтът на машините беше привършен на 20 февруари т. г. и те забумтяха по замръзналата още земя. И Петър е един от достойно наградените.

— С нетърпение чакам часа, в който ще стъпим на съветска земя, — каза той. — В Москва ще бъде интересно. Но за мен най-голям интерес е изложението. Машините за обработката на захарното цвекло са моята цел. Бих искал от тая екскурзия да имам полза и моите приятели — селските труженици.

МЕЖДУ МЛАДЕЖИТЕ се откроява един с едър ръст, с някак даже тромави движения. Но това е само на пръв поглед. Ангел Шопов, механизаторът от ТКЗС в с. Полски Сеновец, беше най-първият през тая година сред механизаторите.

Ще се помнят дълго студентите че от радост. Йордан ЯНКОВ

МАСЛАРЕВО всеки познава момчето, което зарежи да акумулаторите. Николай Димитров, секретарят на комсомолската организация в селото, един от щастливците сега. Неговата биография е изпълнена с познато ежедневие. То се изчерпва с думата труд.

— Работа ли е то, едни акумулатори... — скромничи Николай.

Електрическата искра, дъхът на всяка машина е в неговите ръце. Един ненапълнен акумулатор — стотици декари неразорана земя...

— Разбира се, изложението ще ме научи на много неща. Но Москва, Москва... това е пове-

Бригадирското лято — 1966 г.

(Продължение от 1 стр.)

от които 300 средношколци и 150 служители. Изграждат се и окръжните и местните бригади. Ето обектите:

НАЦИОНАЛНИ БРИГАДИ:

1. Пирдоп — Розино (шосе) — I смяна от 4 юни — 100 служители;
2. Хаинбоаз — II смяна от 5 юли — 200 средношколци;
3. Горско стопанство „В. Коларов“ — III смяна от 5 август — 100 средношколци;
4. Реброво — Батулия (ж. п. линия) — IV смяна от 5 септември — 50 служители.

ОКРЪЖНИ БРИГАДИ:

СТУДЕНТСКИ:

1. ДИП „Домат“ — Джулюница — I смяна 50 души; II смяна 60 души (студенти от Велико Търново);
2. ДИП „Мизия“ — Полски Тръмбеш — I смяна 60 души; II смяна 90 души (студенти от Велико Търново);
3. Държавна строителна организация — Велико Търново — I смяна 50 души; II смяна 50 души (студенти от Велико Търново);
4. Панорамен път Велико Търново — I смяна 120 души; II смяна 120 души (студенти от Велико Търново);
5. ДЗС — с. Ресен — Великотърновски окръг — I смяна 60 души (студенти от Свищов).

6. Консервна фабрика с. Ресен — II смяна 80 души (студенти от Свищов).

СРЕДНОШКОЛСКИ:

1. ДКК „П. Цвиев“ — Горна Оряховица — I смяна 100 души; II смяна 100 души (средношколци от Горна Оряховица);
2. ДКК „Република“ — Свищов — I смяна 200 души; II смяна 200 души (средношколци от Свищов);
3. ДИП „Строителни материали“ — Велико Търново — I смяна 40 души; II смяна 40 души (средношколци от Велико Търново);
4. Горско стопанство — с. Буйновци — I смяна 60 души; II смяна 60 души (средношколци от Велико Търново);
5. Горско стопанство — Мийковци — I смяна 60 души; II смяна 60 души (средношколци от Велико Търново);
6. ДЗС — с. Ресен — II смяна 60 души (средношколци от Павликени);
7. Горско стопанство „Зеленика“ — I смяна 30 души; II смяна 30 души (средношколци от Елена);
8. Консервна фабрика — с. Килифарево — II смяна 80 души (средношколци от Велико Търново);
9. Консервна фабрика — с. Дебелец — II смяна 80 души (средношколци от с. Дебелец).

МЛАДЕЖТА И ЧИТАЛИЩАТА

СЛЕД ОБЯВЕНИЯ от Централния комитет на ДКМС и Върховния читалищен съвет преглед „Младежта — активен участник в дейността на народните читалища“, народните читалища в нашия окръг съвместно с Комсомола извършиха значителна работа. Сега болшинството от участниците в художествените колективи са младежи и девойки, особено в театралните състави, танцовите и естрадно-сатиричните състави, в литературните кръжоци, кино и фото-кръжоците. В провеждането на най-разнообразни библиотечни инициативи, рецитали, обсъждания на книги младежите участвуват активно. В окръга 75—80 на сто от библиотекарите са младежи. В ръководствата на читалищата са избрани над 250 комсомолци.

Към читалищните библиотеки в селата и градовете на окръга са изградени 42 библиотечни съвети и 45 библиотеки работят с активисти. В тази дейност са включени 257 младежи и девойки, а отделно като книгоносци работят 451 комсомолци.

Организиран и проведен са 133 литературни вечери. Вечери на поети като Пеню Пенев, Христо Ботев, Никола Вапцаров, Христо Смирненски и на съветски писатели са организирани 83.

Комсомолските комитети и ръководствата на народните читалища организираха и проведоха 412 читателски конференции на най-разнообразни теми, като за комплексната механизация, механизирания обработка на зеленчуковите култури, за комунистическото възпитание, по здравни въз-

роси и др.

Добри успехи в съвместната работа на Комсомола и народните читалища се постигат в естетическото възпитание на младежта. В окръга работят 6 картинни галерии към народните читалища. В читалищата се уреждат изложби на народни носии. Само по време на прегледа комсомолските дружества в по-големите села, народните читалища и училища организираха 38 изложби. Състояха се 43 теоретични конференции. В градовете на окръга в големите общински организации на Комсомола, народните читалища организираха вечери на видни музиканти и художници.

Комсомолските дружества и читалищата проявяват инициатива и творчество в организиране на най-разнообразни мероприятия, като литературни вечери, пролетни, новогодишни балове и карнавали, младежки забави с викторини и литературно-музикални програми и още редица други.

Всяко читалище е определило ден за Комсомола, който ползува читалищните салони за свои мероприятия. През време на прегледа се организираха и проведоха 170 литературни вечери, над 500 младежки увеселения. За патриотичното и интернационалното възпитание на младежта в градовете и някои по-големи села се уредиха 21 срещи с чуждестранни младежи от Съветския съюз, Куба и Латинска Америка.

Г. ВАСИЛЕВ

ПИОНЕРИ ОТ

3 А ПРАЗНИКА ще се изплетат венци от най-дъхавите цветя и с почит ще се понесат портретите на първите славянски просветители братята Кирил и Методий. Това е празник на родното училище, на любимите учители, на първолачето и единадесетокласника. На празника учениците ще се строят в плътни редици. Тези, за които искаме да ви разкажем, непременно ще бъдат с пионерските връзки и непременно ще се намират в първите редици. Това си право те са завоювали с упорития труд над книгата, с поредицата шестци в бележниците си.

НЕЯ ще я виоате в колоната на отличниците от средното политехническо училище в Елена. Румяна Брайнова е от VII „в“ клас. Тя има мила усмивка като почти всички еленски момичета, обща историята и литературата и чете много.

ВПОЛЕТО долу, където се е простряло голямото китно село Обединение, 24 май ще бъде чествуван също с песни и цветя. Пред пионерския строй в този ден пак ще застане петокласничката, дружинна председателка Румяна Косева.

Т Е СА НЕРАЗДЕЛНИ. И тримата са седмокласници. От години ги свързва дружба, основана на общите ин-

С КОМСОМОЛСКИЯ ИНСТРУКТОР

се запознахме набързо и след няколко минути вървяхме към горния край на града. Дърветата дремеха в следобедната жегата. Пред нас димеше локомотив на гарата, а в дясно ехтеше Машиностроителният завод. Павликени ни водеше по дългите си и светли улици. Скоро се озовахме пред къщата на момчето, което търсехме. Ето, малко подредено дворче, превърнато в градина, ето приветливата фасада на къщата. Горният прозорец се отвори и се показа чернокоп младеж в моряшка блуза. Него търсехме.

Ние сме вече в широка и светла стал пред маса, отрупана с книги и ученически пособия. Моят нов познат, Младен Петков, тъкмо се е завърнал от поликлиниката, където е давал кръв. Дясната му ръка е боядисана от риванола и стегната в бинт.

За кръвопреливането говори спокойно, като за нещо, което е длъжен да прави.

Сега Младен е застанал пред книгите. Предварително знаех, че е в отпуската, защото трябва да се подготвя за матура. От краткия разговор с твърде силни впечатления напираше един въпрос: Защо този жив и събуден младеж не е завършил редовно гимназия, а трябва да учи няколко години по-късно? Твърде странно за един човек с обширни познания и ясни възгледи върху различни страни от живота!

— Учих в Русе, — казва Младен. — Там специализирах консервно дело, завърших техникума и уверено казвам, че не смятам това време за загубено, но не ми се признава за средно образование и се залових да уча.

— Добре, добре, — съгласявам се аз, но все пак запитвам: — Да работиш ак-

тивно в производството, да се включваш с цялата си сила в обществения живот на града, да готвиш рецитал на млади поети, да бъдеш председател на младежки клуб и на всичко отгоре да се бориш за гимназиална диплома, да завършваш успешно, все по силите ли е това на един младеж?

— Човек трябва да вижда

ПЪТ

нещо пред себе си, — отговаря Младен. — Наистина да завършиш извънреден курс на гимназията, когато работиш в производството, не е съвсем лесно, но тук има само един ключ — самодисциплината. Освен това нашите препода-

ватели са твърде загрижени за успешното завършване на всички. След редовните си часове те дори не си отиват, а започват вечерните. И така, — смее се Младен, — до матурата остават преброени дни. По български език се освобождавам, но математиката малко ме плаши.

Едновременно с комсомолския инструктор Чакров заключаваме: времето на един абитуриент е строго разчетено и би трябвало да го оставим да учи.

— Не, аз ще ви заведа там, където работя, — възрази домакинът.

Той скочи и се облеche. Преминяхме железопътната линия. Гостата зеленина на живия плет и влязохме в обширните помещения на Винзавода. Тук е цехът, където работи Младен. Тука блестяха бутилки, искрящи от прочутата Павликенска гъзма и момичета в бели

дрехи ги етикетираха и опаковаха. Зад гърба ни се обади някакъв любопитен глас и ние вече си стискахме ръцете със секретаря на комсомолската организация Марин Христов.

— Искане всичко да бъде първокласно, — казва комсомолският секретар, забелязал възхитените ни погледи.

— И хората, — обажда се Младен.

— Естествено, че първокласно производство се дава от първокласни хора, хора, дето много знаят и много могат, — добави Марин Христов.

... Връщаме се към града. Залезът опипваше върховете на тополите, но ние бързахме, без да се заглеждаме. Младен трябваше да се прибере и да застане пак над книгите. Дните за матурата приближаваха.

И. МАРИНОВ

ПЪРВИТЕ РЕДИЦИ

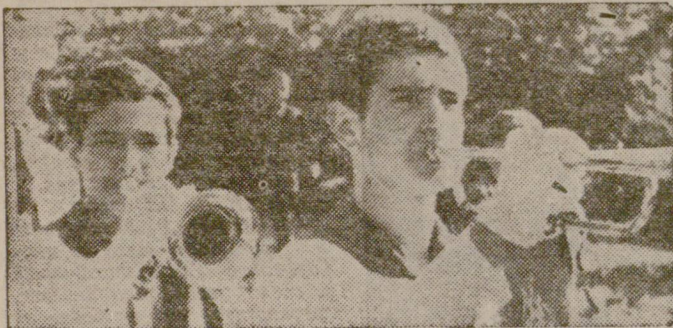
тереси и любовта към техниката, към математиката. И тримата са отличници — дружинният председател на пионерската дружина при училище „Хр. Ботев“ във Велико Търново Николай Копаранов и приятелите му Кирил Димитров и Хикмет Чаушев

ДВЕ ТЕЖКИ РУСИ ПЛИТКИ се спускат край миловидното лице. Това е Катя Павлова, ученицата от VI „б“ клас на училище „П. Р. Славейков“ — Велико Търново. Тя е председателка на Окръжния пионерски щаб. Незаменима помощница на мама в къщи, тя е и отличник в училище.

Лице, за любимите си книги. И на снимката те са заедно.

СТЕФКА ПЕТРОВА и Надка Йончева са от с. Пчелище. На Четвъртия окръжен пионерски сбор те се запознаха с Мира Михайлова от VI клас в училището в Церово кория. Трите отличници от Церовокорийска община дълго си разказваха за работата в пионерските отряди, за любимите си предмети в училище.

НА СЛЪНЦЕТО тръбите блестят като сребърни, а зовът им силен и ясен отеква в простора.

На празника всички ще бъдат в първите редици. Достойно ще крачат заедно с десетките, стотици още активисти и отличници, устремени към наука и светлина.

ХАРАКТЕР И ОБРАЗИ

РАЗМИНАХМЕ СЕ като непознати. Имаше нещо силно и властно в погледа на чернокосата девойка. Виждах я често самотна, застанала при каменните бойници на Балдуиновата кула. Знаех името ѝ от афишите и сцената, знаех и това, че е родена някъде из Балкана.

Беше привечер. Наблюдавах пламналата в последните лъчи на слънцето панорама на старинния град. Един тихи стъпки ме извадиха от унеса. Обърнах се и видях нея — актрисата. Стояхме само на няколко крачки един от друг, всеки застанал като че в своята бойница като древен страж. Разбира се, стражи без копия и шлемове. Градът все тъй пламтеше. Янтра съскаше със струите си вода. Кристалната тишина за миг като че се срути от писъка на влака. Скалите отговориха с ревящо, стоящо се ехо. Ние заговорихме.

— Царевец е една огромна сцена... забеляза като на себе си чернокосата девойка. — Дивен ваятел е природата!

— Вие сте актриса, нали?

— Приличам ли? — припламна по лицето ѝ закачлива усмивка.

— Вие сте нова актриса в нашия театър?

— Да, съвсем нова. Стефка Борова.

Пак замълчахме.

— Царевец е огромна сцена само през погледа на актьора, — подхванах аз първата нейна мисъл. — Но представяте си, че сега тук стоят двама археолози, те биха намерили, че Царевец е само една велика история.

Новата актриса, замислена, седеше върху камъка. Разказваше за себе си много пестеливо.

— Всъщност, какво искате да ви разкажам?! — погледна ме тя зачудено след няколкократно ми настояване. — Посветила съм живота си на нещо, което изисква много работа и духовна сила. Сцената, според мен, това е полесражение на ду-

ховете. Аз не мога да бъда равнодушна или отчаяна, когато трябва да създам един образ...

Царевец мълчеше дори с листата на дърветата. Чернокосата се беше загледала в небето и говореше унесено, сякаш разказваше приказка. Нейният творчески път на сцената не е отмерен в десетилетия. Макар и кратък, той е път на напрегната борба със себе си. Младата актриса Стефка Борова е пресъздавала Регина от „Призраци“ на Ибсен, Теодора от „Иванко“ на Друмев, Елена Мастикова от „Чудаци“ на Горки, Валентина от „Пътник без багаж“ на Жан Ануи и с дълбока страст в гласа добавя, че през нейния скромен творчески път ролята на Валентина е любимата ѝ роля.

— Гледахте ли „Щедра вечер“? — обръща се чернокосата. — Гледахте ли моята Руженка? Какво ще кажете?

Гледам строгия профил и се вслушвам в топлия пътен глас. Стефка преминава на друга тема.

— Някаква голяма сила има в творчеството на Горки, сила, която не излиза от ума ми. Горки, това е връх, който още не е достигнат на нашата сцена... Аз често се връщам и много, много мисля върху образа на Елена Мастикова.

Камъкът вече студенее. Вглеждам се в строгото лице на актрисата. За миг ми се струва, че девойката е някаква весталка, изникнала по чудо от скалите на Царевец.

Иордан ВАСИЛЕВ

За любознателните

В цял свят се наблюдава настъпващото тревожно явление: повишената устойчивост на бактериите към антибиотиките и лекарствата. В 1960 г. група бактериолози, сътрудници на Държавния институт за хигиена във Варшава, проведе научно-статистическо изучаване на това явление. Резултатите предизвикват сензация. Оказало се, че голяма част от стафилококите са загубили чувствителността към осем основни вида антибиотици. Особено висока е тяхната устойчивост към пеницилина. На второ място се оказал стрептомицинът, а следват и тетрациклинът, окситетрациклинът и др. В последните години антибиотиките намиращи приложение във ветеринарната медицина, в животновъдството. Последствията, обаче, не закъсват. Оказва се, че работниците, например, в големата птицевъдска ферма на Ополското войводство са станали носители на стафилококи и са загубили чувствителност към тетрациклина, който антибиотик се използва срещу зараза от стафилококи.

ЛЕКАРИ изучавали връзката между пушенето и рака на белите дробове. У обитателите на някои Карайски острови се натъкнали на зашеметяващи факти. Тук цигарите не се пушат по обикновения начин. Цигарата се поставя с горния край в устата и се дъха навън. Но това още не е най-интересното. Изяснило се, че сред местните жители няма нито един случай на заболяване от рак в белите дробове, дори при тези, които са „пушили“ по такъв начин до дълбока старост. Интересното е и това, че у всички „обратни“ пушачи зъбите са съвършено бели и никогам не са ги боляли. Учените предполагат, че в тютюна се съдържат вещества, предпазващи развалянето на зъбите, а ако това е така, може да се препоръча използването му в малки количества в състава на зъбните пасты. Възможно е и температурата от 700—800 градуса, създадена от горящата цигара в устата, да унищожава причинителя на рака. Изследванията продължават.

ТЯХ ВСЕКИ ГИ ПОЗНАВА в основно училище „Христо Ботев“ — Велико Търново. От четири години са винаги заедно — и в клас, и в почивни дни, на излети и пътешествия, лете и зиме. Прекарват весело в игри и спортни занимания. Сред тях е винаги класният им ръководител Кънчо Кънчев. Това са членовете на пети отред-първенец на Третата Димитровска експедиция при училището. За четири години проявиха огромна, добре организирана и целенасочена екскурзионно-туристическа дейност. Пребродиха китните Родопи и бунтовното Средногорие, хайдушкия Балкан и величествената Рила, гордия Пирин. С жар изучаваха национално-освободителните борби на народа ни от първите дни на турската тирания до героичната Априлска епопея. Вдъхновяваха се от героичните подвизи на верните народни синове, дали живота си за свободата. Кичеха със свежи цветя паметниците

им. Изучаваха историята на туристическото движение в нашата Родина. Четеш дневника-албум на младите пътешественици и ти е трудно да се разделиш с неговите страници. Там са намерили отражение всички трепети и възбуждания, чувствата от прелестите на природата и дивната красота.

„Пирин! Тук всичко е изяснено — бистра ледена рекичка, високи стройни борове, окичени с шишарки, кристален въздух. Утрото настъпва загадъчно, пълно с омая. Плахи снопчета лъчи проникват през боровите и плетат чудна плетеница. Всичко се събужда — и хора, и птички. Само реката — бяла и пенлива — все така неуморно пее своята вечна симфония. Животът започва отново. Отредът потегля на път. По планинските пътеки у

младите туристи се ражда чувство на отговорност, другарство и взаимопомощ. Защото тук, в гората-закрилница, под ударите на безстрашните хайдути и смели партизани, сплотени от безумна любов към Родината, враговете намираха своята смърт.“

„А зиме край хижите „Планинец“, „Г. Генов“ и „Узана“!

Балканът е същинска прелест. Пионерите пълнят по сребърните пътеки, любоват се на бисерните гирлянди, окичили клонките на дърветата, а върху тях се силе снежен прах... И там, след всеки поход, душите и сърцата им се пълнеха с красота и любов към родната природа.

Отредът е по стъпките на априлци и техните потомци — смелите средногорски партизани. С благоговение стоиш на мястото, откъдето пукна пър-

вата пушка в Копривница, в Клисурса, на мястото на Бормечката зад черешовото топче. Тук пионерите дават мъчлив обет да бъдат верни на априлци, с всички сили да бранят свободата на България. Образите на героите от нашата национална революция от Панагюрище, Копривница и Клисурса, Карлово, Калофер и

метника в Оборище, повтаряха думите на Захари Стоянов за великото историческо събитие, изпитваха възбуждането на стотиците смели българи, дошли да вземат великото решение „За всеобщо въстание“, за освобождаването на България. Прелестите на Царевград Търнов и околностите, богати с красиви местности и свети места от близката ни и древна история, са постоянна примамливост за младите ботевци. Такива са цветя лобните метки и се прекланяха пред подвига на загиналите партизани, отдали живота си за тяхното щастливо детство.

— Родолубието е като цвете — заявява ръководителят на отряда Кънчо Кънчев, — което бавно се пробужда, с нежност се отглежда. То е потребно на всеки гражданин на скъпата ни Родина.

Първи в учението, първи в туризма — такъв е животът на отряда.

Иван ЧИФЧИБАШИЕВ

Деца на планината

„Пирин! Тук всичко е изяснено — бистра ледена рекичка, високи стройни борове, окичени с шишарки, кристален въздух. Утрото настъпва загадъчно, пълно с омая. Плахи снопчета лъчи проникват през боровите и плетат чудна плетеница. Всичко се събужда — и хора, и птички. Само реката — бяла и пенлива — все така неуморно пее своята вечна симфония. Животът започва отново. Отредът потегля на път. По планинските пътеки у

Балканът е същинска прелест. Пионерите пълнят по сребърните пътеки, любоват се на бисерните гирлянди, окичили клонките на дърветата, а върху тях се силе снежен прах... И там, след всеки поход, душите и сърцата им се пълнеха с красота и любов към родната природа.

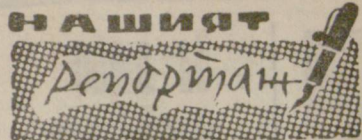
Отредът е по стъпките на априлци и техните потомци — смелите средногорски партизани. С благоговение стоиш на мястото, откъдето пукна пър-

вата пушка в Копривница, в Клисурса, на мястото на Бормечката зад черешовото топче. Тук пионерите дават мъчлив обет да бъдат верни на априлци, с всички сили да бранят свободата на България. Образите на героите от нашата национална революция от Панагюрище, Копривница и Клисурса, Карлово, Калофер и

метника в Оборище, повтаряха думите на Захари Стоянов за великото историческо събитие, изпитваха възбуждането на стотиците смели българи, дошли да вземат великото решение „За всеобщо въстание“, за освобождаването на България. Прелестите на Царевград Търнов и околностите, богати с красиви местности и свети места от близката ни и древна история, са постоянна примамливост за младите ботевци. Такива са цветя лобните метки и се прекланяха пред подвига на загиналите партизани, отдали живота си за тяхното щастливо детство.

— Родолубието е като цвете — заявява ръководителят на отряда Кънчо Кънчев, — което бавно се пробужда, с нежност се отглежда. То е потребно на всеки гражданин на скъпата ни Родина.

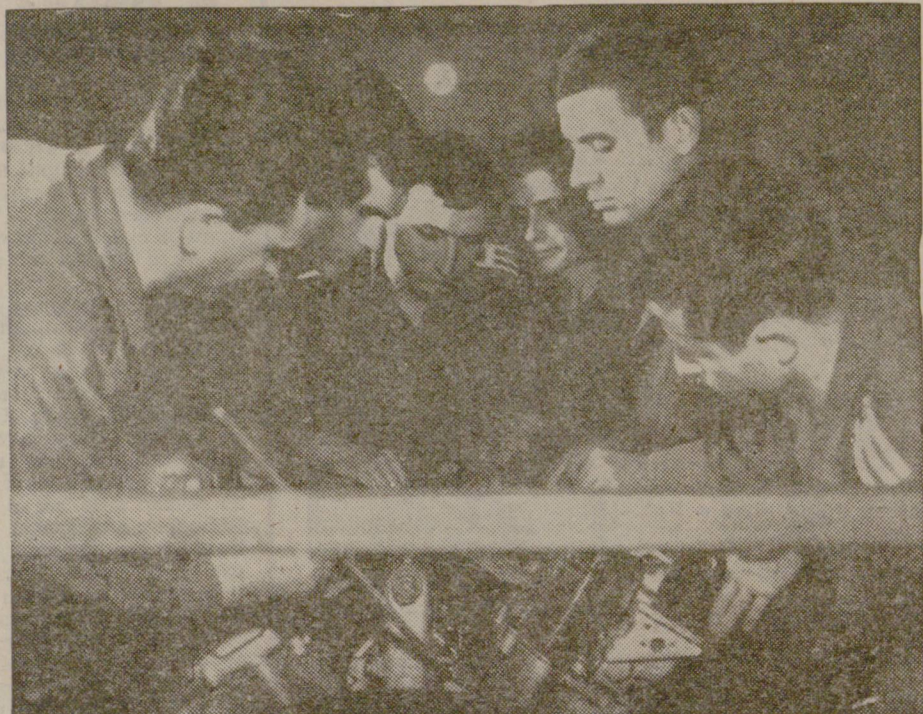
Първи в учението, първи в туризма — такъв е животът на отряда.

ЗА ДА ИМА РОЗИ,

МАЙ Е. В кичестите борове са се гугушили птици — запели в полуден. Огромни розови храсти са отпуснали клоно, тежки от огнено-червените или бели цветове, направо по асфалтовата алея. Тихо е в тия следобедни часове по алеите на ВНВУ „В. Левски“ във Велико Търново. Занятията са свършили до обяд, а сега главите са сведени над тетрадките, над картите, над машинните детайли, заели са се да разгадаят всяка подробност.

...В тази голяма зала са петайл до най-сложния механизъм. Всички дойдоха преди пет години за първи път тука. С някакво страхопочитание гледаха частите на двигателя и вътрешно горене. Но това беше тогава. Сега, пред прага на завършването си, петокурсниците с разбиране се вглеждат в макетите и чертежите, в ситно изписаните листове на тетрадките си и се готвят за държавния изпит. Една част от взвода са се струпали около подполковник Илиев, който обяснява регулирането на гнетателната помпа на двигателя

заели места момчетата от взвода на офицера Главинин. Сред тях е и подполковник Георгиев. Неговото нещо око на преподавател надниква през рамото на Пламен Гиздов, на Цветко Кънев, после се спира на Йордан Чофов, на Янко Русков. Широка е усмивката на подполковник Георгиев — тактическата задача всички решават умело, със сигурна ръка прокарат цветните моливи по големите карти. (Снимката горе).

...Тук има от най-дребния ... Дребничкият мургаев Ве-

селин Иринева от ротата на офицера Денев има приятел. Веселин е от Лесичери, а Димитър Трайков от София. Димитър като че за пълен контраст на Веселин е много висок и подчертано рус. Но това не им пречи да се разбират добре, а хванат ли в ръцете си радиостанция, не я оставят, докато не приведат всичко в ред. Затова командирите или ги смятат за едни от най-добрите (Снимката долу).

...Те бяха спрели при един отрупан с рози храст. Край тях доверчиво се гонеха и играеха две гугутки. Но на всичко това те не обръщаха внимание. Сега изпитът беше централната тема. Петокурсниците Тодор Ангелов, Станко Станкев и Георги Тихов бяха току-що излезли от държавен изпит. Говореха и припряно поглеждаха към вратата и помещението. От тяхното дружно ядро на осемте беше останал там — пред изпитната комисия, само Илин Николов. Не и дума, че и той ще изкара, но... приятел е и за това всички се вълнуват.

Пет години те — вече настоящи специалисти-химици, прекараха тук. Възмъжаха, изпълниха със стройните си тела белите куртки от официалната униформа и наред с това

станаха умели в работата с епруветките и колбите, умели в работата с хората, защото за бъдещия командир от Народната армия, наред със знанията, е много нужно и това.

Ето го и Илин! Изпитът от всички е взет успешно. В своето радостно вълнение, макар и с мъжествени обветрени лица, те приличат на двете гугутки, които до скоро играеха тук...

МАЙ Е. По алеите на ВНВУ „В. Левски“ дъха на рози. Във всяка от многобройните зали възпитаниците са свели глави над книгите, над картите, над колбите и машинните детайли.

За да има рози и гълъби те да кръжат навред, те — бранителите на Родината, преди всичко трябва да имат много, много знания. Тук те се учат сигурно да държат и книгата, и карабината.

Текст: Бл. ИОРДАНОВА
Сн.: Ив. ВОДЕНИЧАРОВ

ЗА ДА КРЪЖАТ ГЪЛЪБИ...

Младите радват

ХУБАВИТЕ ПРОЯВИ на младите винаги радват. Зарадваха ни и концертите на Николай Гагов, Дочка Димова и Здравко Попов.

Младите изпълнители, израсли във Велико Търново, получили първоначално музикално образование в нашата детска музикална школа, се представиха като музиканти, които ясно виждат своя път и уверено вървят по него. Това е пътят на постоянното изпълнителско усъвършенстване.

Николай Гагов е познат на великотърновската публика не само от своите детски прояви, но и от миналогодишния си самостоятелен концерт. Макар още ученик в средното музикално училище в Русе, той показва изненадваща за възрастта си зрелост като цигулар. Репертоарът и интерпретацията му далеч надхвърлят представите за учебно музициране. Хубавата техника, съчетана с вродена музикалност, позволява на младия цигулар да стои уверено на концертния подиум.

Младите възпитаници на Българската държавна консерватория — пианистката Дочка Димова и флейтистът Здравко Попов — привлякоха както любители на камерната музика, така и слушатели, които сърдечно желаят да насърчат благородния стремеж на младите.

Дочка Димова, позната на великотърновската публика още от своите предучилищни прояви като пианистка, се представя и със зряло изпълнение.

Като отличен изпълнител се показва и младият флейтист Здравко Попов. Неговата флейта притежава топъл тон, подчертана музикалност и темперамент.

Младите изпълнители заслужават поздравления за своята идея да се явят пред съгражданите си и пред тях да покажат изкуството си. Техният пример трябва да бъде последван и от други бивши възпитаници на Детската музикална школа във Велико Търново, които следват средни музикални училища и Българската държавна консерватория.

Г. Г.

СПОРТ БОРБА СПОРТ

УСПЕХИ, КОИТО ЗАДЪЛЖАВАТ

Първи сред първите са лекоатлетите от училище „Д. Благоев“ в Свищов с преподавател Желю Замфиров.

СТОЛИЦАТА на социалистическата ни Родина от ново ще стане център на крупно масово-политическо и физкултурно събитие. В дните от 25 до 27 май, в конгресната зала на Партиения дом в София, ще заседава Третият конгрес на БСФС. В този задълбочен творчески разговор ще участвуват цвятът на българската физкултура и спорт, видни общественици, партийни, комсомолски и профсъюзни ръководители, изтъкнати педагози и лекари, физкултурни дейатели и др.

За делегати на Третия конгрес на БСФС от Велико-търновски окръг са избрани 31 души. Между тях са секретарят на Окръжния комитет на БКП Иван Диков, председателят на изпълкома на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров, секретарят на Градския комитет на Партията Димитър Петров, председателят на ОСПС Минчо Стефанов, м. с. по коней спорт Иван Първанов от Върбовка, м. с. по хандбал Ангелина Колева от Велико Търново, изтъкнати спортисти и физкултурни дейатели.

КРЕПНАТ РЕДИЦИТЕ НА ФИЗКУЛТУРНИЦИТЕ ОТ УЧИЛИЩАТА

НОВИЯТ ЧОВЕК — строителят на комунистическото общество — трябва да бъде всеотдайно развит, да притежава духовно богатство, физическо съвършенство и морална красота. Затова физическото възпитание се явява като важно звено от дейността за осъществяване на цялостното комунистическо възпитание на учащата се младеж. Това правилно се оценява от ръководствата на училищата, от ученическите и обществените организации, народните съвети и цялата обществена мисъл. Подеятелност на ЦС на БСФС: „Физическото възпитание в училищата — ударен участък!“ Правилно се грижи за масовизиране на физическата култура и спорта. В чест на 25-годишнината на социалистическата революция в България се създава двимесечен сред училищата в окръга — „Училище за по-здрава и хармонично развита младеж“.

В подем е физкултурното строителство в училищата. През последните години бяха създадени образцови физкултурни комплекси в редица училища — Джупюница, Павлики, Полски Тръмбеш, Свищов и другаде. В строеж са други 37. Построени бяха физкултурни салони във Велико Търново — 2, Горна Оряховица — 2, Поликраище, Елена, Дебелец, Ново село, Моравица, Алексово, Българско Сливово, Вардим и другаде. В строеж са физкултурните салони в Ласковец, Велико Търново — 3, Свищов — 2, Клифарово, Горна Оряховица, а в проект са и салоните във Велико Търново, Мердана, Козаревец, Драганово, Самоводене, Павел Церови кория, Стражица, Константин и други. Това забележително спортно строителство е ярък израз на големите грижи на Партията за физическото развитие на учащите се, за развитието на спорта и спортното майсторство.

Инициатори за това строителство са учителите по физическо възпитание в окръга, които неуморно и с ентузиазъм се борят за високи постижения. Те подобряват урочната работа, провеждат на извънкласните форми и спортното майсторство.

Все по-чувствителни стават постиженията в спортното майсторство на учащите се. Ученическите отбори и отделни състезатели успешно защитават мястото на училището си и на окръга в републиканските първенства. Годиши наред представителният отбор на основното училище „Д. Благоев“ — Свищов по лекоатлетически четирибори, воден от учителя си Желю Замфиров, се класира в призовата тройка на Републиката, а през 1963 и

1965 година беше републикански шампион и за второ място в европейски състезания по този спорт! С не по-малък жар работи Стефан Ангелов — учител в училище „Сакелариевич“ — Свищов.

Големи са постиженията по лека атлетика на учениците от Икономическия техникум във Велико Търново, подготвени от учителя Сава Величкови, и на учениците от Полски Тръмбеш, подготвени от Христо Куманов, отборите на които са републикански първенци през 1965 г. Ние се гордеем и с успехите на Никола Замфиров — учител по физическо възпитание в Политехническата гимназия в Свищов, на Райна Досева — в Електротехникума в Г. Оряховица и др.

В много селища в окръга ученическите спорти прояви се превръщат във физкултурни прояви. Демонстрира се красота, здраве, сила и издръжливост.

Най-добрите физкултурници и спортисти са отлични ученици. Така се осъществява призивът на Партията: „Първенци в ученето, труда и спорта!“.

За най-големия празник на нашите училища, символ на вечно възраждащия се дух на българския народ 24 май, привествуваме учителите по физическо възпитание от окръга и им пожелаваме здраве, сили и още по-големи завоевания.

Най-големия спортна проява за учениците — физкултурници през годината е Прегледът на спортната младеж. Нашата спортна общественост с оптимизъм гледа на състезанията по този преглед. Отборите по спортна гимнастика успешно издържаша първите изпити, заеха първи места в зоналните състезания и се класираха за финалите.

Лятото предлага прекрасни възможности за активна физкултурна дейност. Организира се специален физкултурен лагер в Елена за тренировка на отборите. Създават се по-добри условия за физкултурна дейност в пионерските и средношколските лагери. Пригответ се и подкрепят с необходимост старание физкултурни площадки за лятна работа.

Десетки хиляди ученици от окръга спортуват. Демонстрират творческа физическа и морална изява. В състезанията се развиват другарски чувства и отношения и морални добродетели.

На нашата физкултурна учаща се младеж — привет и пожелания за нови успехи в ученето, труда и спорта!

Георги ТОДОРОВ

началник отдел „Народна просвета“ при Окръжния народен съвет и зам.-председател на ОС на БСФС

ИДЕЯТА за превръщане на Горна Оряховица, в чест на славната 25-годишнина на социалистическата революция у нас, в град на физическата култура, спорта и туризма възникна на отчетно-изборната конференция на местното физкултурно дружество „Локомотив“.

Подготовката за реализиране на тази задача е в пълен ход. Предвидени са мероприятия в широк мащаб. Налице е небивало желание и ентузиазъм за превръщане в живо дело на програмата.

Отсега още във всяко предприятие и учреждение на територията на Горна Оряховица се определя по един ден от седмицата, в който преобладаващото мнозинство от работниците и служителите ще се занимават организирано с физкултура извън работното си място, а починават ден горнооряховичани ще прекарват сред природата. Предвижда се в края на периода да се премине към двудневни физкултурни занимания и по един турнистически излет с 80 на сто от работниците и служителите на града.

Помислено е и за редовните физкултурни занимания на учениците. Всички учащи се от града се включват в спортните по-лудни.

Производствената гимнастика ще стане неразделна част от трудовото ежедневие на работниците и служителите. Ще се разностранят формите й, като се изхожда от характерните производствени процеси. Наред с младите, на спортните площадки ще излизат и пенсионерите, които три пъти през седмицата ще имат оздравителни физкултурни занимания. За да станат обекти на привърженици на физическата култура и спорта по-голямата част от жителите на града, изграждат се групи за общофизическа подготовка и спортна насоченост в предприятията, кварталите и училищата. Тези групи ще водят целогодишни системни занимания, ще организират състезания по борба, плуване, лека атлетика, баскетбол, волейбол, футбол, колоездене, тенис на маса, шах-

ЩЕ СПОРТУВА ЦЕЛИЯТ ГРАД

мат... Освен основните групи, изграждат се и по-малки, в които се включват 950 души. Така общият брой на работниците и служителите, занимаващи се организирано с физкултура и спорт, за тази година ще надхвърли 4000 души. Съобразно условията и перспективния план, броят на групите и участниците ще се увеличава ежегодно.

Но не е само масовостта, която ще нареди Горна Оряховица на завидно място. Правилно е и всичко възможно за все по-голямото повишаване на спортното майсторство. Представителните отбори на града се попълват с най-талантливите и перспективни състезатели. Подготовката на спортистите се предоставя на добре подготвени специалисти — треньори и преподаватели — които при нужда ще търсят по-моща на окръжния научно-методичен съвет.

За задоволяване на нарастващите нужди и изисквания за спортно-материална база за масова физ-

култура и спорт и спортно майсторство, физкултурното дружество „Локомотив“, съвместно с туристическото дружество и профсъюзите, изготвя конкретни планове за физкултурното строителство. Отсега се работи по проектирането на спортна зала в града, чието изграждане ще започне през идната година. Залата ще отговаря на всички изисквания за целогодишна подготовка на отборите и групите за високо спортно майсторство. Освен залата, в близост до трите средни училища, ще израсне общ физкултурен комплекс. Той ще задоволява напълно нуждите на учащите се за нормално и качествено провеждане на заниманията в спортните полуудни. Само до края на тази година Горна Оряховица ще предостави на физкултурниците и спортистите 70 волейболни и 25 баскетболни площадки, 7 футболни игрища и стадиони, 15 площадки за хандбал, 4 лекоатлетически писти, 3 плувни басейна, 30 тра-

4442 разреза. Тези успехи са резултат на голямата работа на ръководството на дружеството за внедряване на физкултурата и спорта в битата на учащите и трудеците се.

Това е богатата почва, която даде възможност на дружеството да излъчи из своите редове 2 отбора в „А“ републикански групи, 5 в „Б“ групите, 2 в „А“ окръжни групи и 6 в „Б“ окръжни групи.

Понастоящем хандбалистите водят таблицата за временното класиране на северната „А“ ХГ. Хандбалистите се класират за финалните състезания за купата на НР България. Баскетболистите на Политехническата гимназия, пионерите от училище „Сакелариевич“ и пионерите на училище „Н. Катранов“ — състезатели и състезатели по спортна гимнастика, участвуват във финални републикански състезания. Пионерите-четирейборци от училище „Д. Благоев“ и през тази година се представиха на финалните републикански състезания много добре. Под ръководството на Желю Замфиров това училище е излъчило отбор от девойки по лекоатлетически петбой, който ще участвува в републиканските състезания.

Добри са и успехите на футболистите — „Академик“ е временният водач в таблицата на зона „Янтра“, а отборът на ВФСИ — на „А“ окръжна група.

Редица индивидуални участници в различни състезания от републикански мащаб постигнаха забележителни успехи. В турнира между школите по тенис на маса Анка Иванова зае първо място. Лекоатлетката от Икономическия техникум Севдалина Иванова бе шеста в Републиката. В първостепенната купа на в. „Народна младеж“ д-р Антон Христов застана на седмо място по хвърляне на копие. В републиканския състезателен крос Иванка Богданова пристигна осма. По тенис на маса редовен окръжен шампион е Георги Парадов — при мъжете, а при юношите добре се представя Здравко Лалчев. Неотдавна пионерът-шахматист Петър Иванов се класира на четвърто място в страната.

В редовите на дружеството се наброяват 11 майстора на спорта и 110 първоразрядници. Физкултурното дружество „Академик“ взема активно участие и в масови всенародни прояви. Във Втората републи-

канска спартакиада то въвлече голям брой от населението на града и селата от общините. Републикански финалисти бяха отборите по хандбал — мъже и жени, по тенис на маса — мъже и жени, две лекоатлетки, трима състезатели по спортна гимнастика и двама по вдигане на тежести. То не остава назад и сега, в Третата републиканска спартакиада, която бе открита тържествено на градския стадион.

Тържества по този случай се състояха във всички училища и някои предприятия и учреждения. Трудно се раздвигнаха работническите физкултурни колективи, особено тези на ДКК „Република“ и завод „Г. Терзиев“, но и те вече се представят добре.

От началото на спартакиадата досега в общоградски състезания са взели участие към 320 отбора от училища, предприятия и учреждения. Тази цифра говори за голямата дейност на ръководството на физкултурното дружество и на градския организационен комитет за въвеждане на голям брой учащи и трудещи се на систем на физкултура.

Усилията са насочени не само към отстояване, но и към укрепване и разширяване на завоюваното.

Йордан КРЪСТЕВ

НЕОТСТЪПЕН СТРЕМЕЖ КЪМ СЪВЪРШЕНОСТВО

и в съзнанието на ръководителката.

... Доиде времето на състезанията. Грета бе включена в отбора да защитава честта на старинния град и окръга. На тези прояви малката спортистка гледаше като на задача, поставена от второто й училище. Старанието на добрата ученичка стана старание и на уверенията спортистка. Завоюваните успехи на окръжния, на зоналните състезания, донесоха още повече кураж, вдъхнаха нови сили.

Незаличимите останат спомените от борбата за първото място на състезанията със спортистите от ученическата спортна школа № 2 от Букурещ. На два пъти в столицата на братска Румъния името на Грета Ганчева бе записано на първо място в списъка на победителите в отделните дисциплини. Високото художествено изпълнение на упражненията я направи победителка и в състезанията с румънските спортисти в родния град.

Художествената гимнастика стана поприще за системна, изпълнен с много старание труд. Целите бяха ясни — съвършенство, грация, пластика и хармония. Неотстъпна бяха и високите изисквания на треньорката.

На фона на колективните постижения на отбора се открояваше и напредъкът на отделните състезатели. През миналата година на републикански състезания за трети разред по художествена гимнастика участничката от Велико Търново Грета Ганчева завоюва първото място. Тази година също на най-високия спортен форум — на републиканското първенство в София — възпитаничката на дружество „Етер“ стъпи на най-високия спортен пиедестал, като спечели първото място във втори разред. В много боя от четири съчетания — упражнения с въжечие, упражнения с лента, акробатика и упражнения без уред Грета показа грациозност и пластичност изпълнение на съчетанията. Нейните оценки получиха висока оценка. На тези състезания, издети участваха предимно девойки, Грета Ганчева получи най-високата оценка 9.5.

И сега носителката на петнайсет грамоти, победителка във втори разред продължава своя стремеж към съвършенство, в приятните часове на тренировките — четири пъти седмично. Тя се готви за бъдещите спортни изпити — републиканските състезания за първи разред.

Здр. ОТЧЕВ

красота, изящество на движението и финес на човешкото тяло. Виданото просто я завлада.

Стеснителната ученичка се включи в групата за художествена гимнастика. Като наблюдаваше тренировките на своите другарчета, особено по големите, смътно чувство я притискаше на сивмейката. „Ще мога ли и аз като тях?“ — този въпрос, колкото обезпокоителен, толкова и импулсиращ, я съпътствуваше в първите й опити.

Именно тогава, в първите дни, от първите стъпки в залата, пионерчето отвори вратичка в душата си за образа на ръководителката на групата, треньорката по художествена гимнастика Ангелина Иванова. Този образ, който стана фигура в ранното детство на Грета, показваше стръмните пътеки на упорития труд.

Тренировките следваха ритма на времето, а смесеното чувство на удовлетворение и скрито недоволство не даваше място на успокоението. Грета стана една от най-постоянните и упоритите в повторенията на упражненията. Дообработваше отделни елементи, често по десетки пъти. Постепенно движенията станаха координирани, изпълнението хармонично. Искрата на надеждата заседна

СТРЕМЕЖЪТ към съвършенството преди четири години доведе третокласничката Грета Ганчева на физкултурния комплекс „Юнак“ във Велико Търново. Тук бъдещата гимнастичка видя не само мъжество, ловкост и сила, но съзря и

Броят на новите спортни обекти ще расте непрекъснато. До края на 1970 година горнооряховичани ще спортуват на 100 волейболни площадки, ще разполагат с 25 площадки за баскетбол, с 5 лекоатлетически писти, 8 футболни игрища и стадиони, 25 площадки за хандбал, 4 плувни басейна. Освен тази богата материална база, към физкултурния комплекс на Държавни захарни заводи ще бъде построена спортна зала и закрит плувен басейн.

Чудно хубавата инициатива се претворява в действителност. В най-скоро време преобладаващото мнозинство от жителите на града ще станат верни приятели и сърдечни другари на физкултурата и спортната ентузиазъм и себепотрипание ще осъществяват своето решение и ще превърнат Горна Оряховица в град на физическата култура, спорта и туризма. Николай КОТЕВ

АТАНАС
МОЧУРОВ

СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ

Не с разтворени братски обятия,
не с венци я посрещна света —
изковаха и кръстно разпятие
езути — слуги на Христа.
Но не клюмна тя в язи разядена
посред пътя си стръмен и лют,
че не бе за молитви създадена,
а за правда, за бран и за труд.
Че я носеха не бледи постинци,
а обветрени в бури мъже
и не спираха я гробове-костници,
ни отровни стрели, ни въже.

Не можа тя да бъде прокудена,
не отпусна бездомна ръце,
че земи и народи пробудени
я очакваха с жадно сърце.
В петвековната пепел на нго
като въглен тя топли и гря,
меч ни дал да счупим веригите,
да отключим небе и зора.
Като протетен гръм над планетата
тя на Ботев с гласа прогря
и остави на всички столетия
твойто име о, родна земя!...

Велико Търново вдъхновява

критическия очерк „Петко Славейков“ (под печат е и стихосбирката му „Гергьовска люлка“) Двама членове на Литературния кабинет са издали книги със стихотворения за деца: Стефа Томева — „Работилни ръчички“ и „Приказка за Работилника и сестричката й Живка“; Иван Анчев — „Чудно ми е“. Други двама — Пенчо Каралиев и Йордан Василев, са предали ръкописите на свои книги в Издателство „Народна младеж“. Подготвят първите си стихосбирки и Калинка Ковачева, Виктория Генова, Христо Медникаров, Илия Монов, Драгомир Петков, Йордан Карастоянов и др.

Прелестим ли периодичния и литературния печат, под стихотворения и разкази ще срещнем имената не само на тия литературни творци от Велико Търново. Напоследък все по-ярко се проявяват и студентите-филолози, членове на Литературния кабинет — Венета Мандева, Янислав Янков, Недялко Чапков и др. От няколко месеца във Велико Търново излизат периодически и литературни алманаси „Янтра“. Идейно-художествените доприноски на двата номера, излезли досега, и на третия, поставен под печат, показват наличието на значителен творчески потенциал сред литературните среди.

Членовете на Литературния кабинет си имат добър приятел — поета Атанас Мочуров от Дряново. Петдесетте минути път, който ги дели от него, им позволява чести творчески срещи и разговори. Повечето от ръкописите на подготвените им книги идват в кабинета при бай Атанас. И ръкописите на алманаха „Янтра“ също минават през неговите редакторски ръце.

През последните години литературно-творческите сили в града укрепнаха значително. Направиха се решителни крачки, появили се нови гласове. Това се дължи на факта, че тук бе открито ново висше учебно заведение с хуманитарни специалности, между които и българска филология. Някои от студентите проявяват интересни дарования. А мнозина от преподавателите — професори, доценти и асистенти — имат пряко отношение към литературно-творческите проблеми, някои от тях са членове на Съюза на българските писатели.

Д ЕНЯТ ПРЕВАЛЯШЕ.

Слънцето се беше скрило зад отсечения хълм. В църквата „Св. Петър и Павел“ се чуваха удари на чукове, стържени на трион. Шумът и човешният говор идваха от източната й страна. В края на лятото през 1825 година двама майстори балкански поправяха олтарта.

Знаят отстъпваше място на прохладата, която се носеше от реката. Изведнъж ударите престанаха. Из ниската врата изтичаха двамина мъже.

— Петре, Петре-е-е! — разнесе се гласът на по-високия. — Къде ли се е дянало туй момче? Петре-е! — още по-настойчиво завика той.

— Тук съм, майсторе! Ида, ида! — Издад гъстите храсталаци изскочи слабото русо момче на петнадесет години.

Младият прислужник на гръцкия митрополит Иларион се беше сврял под един пипков храст. От там гледаше захаляната чудניתе образи, с които отсечените върби се оглеждаха в сякаш застиналата повърхност на Янтра.

— Тичай да извикаш владишката. Гледай какво намерихме в олтарта.

Високият му подаде дебела книга с кожени корици. Той не посмя да я отвори. Неговите тежки групи ръце само боязливо се пъзляха още веднъж по влажната и повърхност.

Майсторът развънзувано добави:

— И да знаеш колко има още!... Момчето грабна книгата и се втурна.

Не след дълго се зададоха митрополит Иларион и Петър. Високата прегърбена фигура на седемдесетгодишния старец се движеше бързо. По въсящо бледото му лице беше избил руменец. Черните му очи, обикновено присвити изпод надвисналите вежди, възбудено горяха. Неговата костелива десница стискаше здраво обкована със сребро жезъл. Той нетърпеливо почуваше по неравния калдъръм и прехвърляше през ума си всичко, което беше чул от по-раншния клисар.

От уста на уста се носеше мъгля, която обвиваше със загадъчност старата църква. Патриарх Евтимий потърсил убежище в нея, когато турците нахлули в старопрестолния град Велико Търново и опожарили двореците и патриаршията на Царевец. Тук донесъл книги, претисни, доклементи. В една непрогледна нощ, преди да бъде заточен в Бачковския манастир, той скрил всичко, което успя да спаси от опустошителния крак на османлиите. Къде беше закътаното това съкровище, никой не знаеше. Само предаването караше писмените люде от града да вярват в съществуването му. Сега всичко това се потвърди. Иларион нетърпеливо ускори крачките си. В очите му заиграха зли пламъчета.

Когато двамата стигнаха до църквата, майсторите бяха седнали пред нея, Иларион ги поздравя и пръв влезе вътре. Облхна го хлад и мизантропия на таман. От малкото липковия храст, в градина-та.

— Защо да изнасям? — въпросително вдигна вежди момчето.

— Хайде, хайде изпълнявай каквото ти казвам! — изръмжа гъркът.

Купчината в двора растеше. Всичко беше изнесено от застиналото книгохранилище. Митрополитът прегледаше овлажнелите страници, разгъвае свитъците и грамотите, в долния край на които личаха печати от Второто българско царство. После пак ги запращаше обратно.

Майсторите си отидоха. Момчето се беше зачело в една книга, обкована в сребро, когато Иларион нетърпеливо му подвикна:

— Стига толкова да днес! Хайде да си отиваме, а утре ще видим тия вехтории!

— Как? Няма ли да оставим някой да пази?

— На кого ли са потярявали? — презрително изсумтя гъркът и подригна с коан

ТВОРБИТЕ НА ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО НЕ СА НЕМИ ПРЕДМЕТИ

ГОЛЯМАТА ХУДОЖЕСТВЕНА ТВОРБА впускава на зрителя кондензиран живот от действителността. Художникът не копира видимото нито върху живописната плоскост, нито в бронза или мрамора. Извън фугата на баграта, в картината майсторът въвежда образи, които действуват според волята му, съвсем иначе, не както е в реалния свят и все пак кипици от живот. В композиционната наредба порядъкът на фигурите е дело на режисьора-творец и, за да акцентира основната си идея, той ги подрежда така, както му подсказва оподената в съзнанието тема.

От времето на ацтеките и майите до днес, през всички велики епохи на човешката цивилизация, стърчат уникални творби, излъчени еманации на победни дела в името на културата. Помнят се имена на свръхмайстори, чиито постижения са дошли на бял свят посредством чуд на творческа инвенция. По някога името изчезва в анонимията на народното творчество. Това са освободили се прометееви, донесли светлина на човечеството.

Като се започне от рисунките в Алтамирската и Магдаленската пещери, от каменните идоли и тотемите на ендшениите, после през океанската скулптура, та се стигне до кватрачето, до зрелия ренесанс, Византия, Средновековието у нас, във всички народи и през всички хилядолетия на историята, до наши дни — човекът не престанно търси, твори, създава понякога шедевори, опложда света с високи идеи и все напред, в страхотна битка за прогреса на културата.

При всички случаи човекът остава захласнат или изумен, възторжен или смазан от величното на творбата, пребит от възлнения, които го извеждат до погорно стъпало на проявяване и на опознаване себе си чрез магния на художествена продукция на гения. Изкуството разгръща пред масите техните мощни духовни богатства, възможностите им, прави ги да бъдат поддръжки в полета им към красотата на едно безкрайно поедро утре — когато комунизмът ще покори сърцето на света за по-висш стадий на живот.

Значението на художественото произведение надхвър

ля далече мащабите на влиянието върху естетическия ръст на зрителя: великата творба пътува по пътищата на историята и струи красота, неувяхаща и без възраст. Такава е силата на една отбрулена вечност и вграден в основната идея на произведението.

Раждат се великани на духа и тяхната мисъл на сочва човека към прогрес: Аристотел, Леонардо да Винчи, Ленин. Великият майстор твори в дълбочина, устрем в бъдещето.

Какво значи художествена творба? Преди всичко пресъздаване на действителността в по-висша представа за нея. Творбата е квинтесенция на героичното и нерушимото в живота, победен вик на човека за по-висша дейност в живота. Хероиката на превъплотената реалност троши оковите на сухата академична застеност, пропраща си път през вековете: зрителът всякога напипва правилно влиянието на значимото в дадена творба.

Изкуството не е херметично, нито има за цел да задоволява базарния консуматор на абстрактна и не фигуративна живопис — квинтесенция на абсурда в крайните течения на модерниите школи. Модерно в широк смисъл на думата значи да подскажеш на зрителя, на трудилия се, на оня, който кове новия живот, че той живее в ерата на атома и на всепобеждащия прогрес на масите.

Онези, които работят в заводите и фабриките, които дават облик на съвременното и на които е съдено да водят живота напред, имат нужда да гледат в творбата героично пресъздаден техния устрем и победния им марш като новатори на всекидневието.

Възпитателното значение на художествената творба е огромно и има за задача да впускава прогресивно-естетическо въздействие върху зрителя. Такова изкуство, което впускава гордост и величие и което въвежда зрителя в концерт на едно херонизирано съвремие. Изкуството престава да бъде табу, когато е заченато от живота: тогава то е потребно за човека и го облагодарява по пътя на една естествена и наситена с много възторг еволюция.

проф. Васил СТОЙЛОВ

СРЕЩА НА ЦАРЕВЕЦ

С тоях отстрани и гледах. Синопасть Ивайло влизаше в старопрестолния град Търново на чело на разбунени-те селски войски. Излезли бяха да го посрещнат царската, синът й — наследникът на короната, боярите от съвета, епископите, военачалниците.

Две дълги колони стояха една срещу друга, опряни като остриетата на две копия. Не, срещаша се една змия с едно копие. Две групи — тя, която излизаше от крепостта, и другата, която идеше към нея, не можеха да се срещнат нашироко разгнати, защото тесният каменен ръб към крепостта ги принуждаваше да се източат в тънка колона.

Три високи кули с три врати преграждаха каменната пътека към Царевец. Нямаше място зидовете да стъпят по-здорово върху камъка, затова кулите се вдигаха нагоре, тесни, стройни, невиджани — такива кули художниците рисуват в книгите с приказки. Страници, приказки кули. От първата кула две тежки вериги спускаха подвижен мост над пропастта, която разсича каменния провал.

Слънце валеше над Царевец. А черната уста на кулата тънеше в мрак. И от мрака се измъкваше и блестеше с всички прешлени и всяка луска царската процесия. Да, змия беше това, бласнала в позлата, с коприна, с камъни самоцвети. По-отровна от най-отровната змия. Само че не можеше да ухапе — тя нямаше вече зъби, изтръгнали ги бяха. Лицата на първенците бяха бели, сякаш излизаша от затвор, каквито трябва да бъдат лицата на хора, живели в мрак. Какви ли мисли гъмжаха зад сведените चेла? Каква

ли безсилна ярост ги душеше, та всеки миг можеше да коленит и да заризат каменните плочи? Те — господерите на българското царство — идеха да се поклонят на един свинар — най-презрения от презрените, пропил в дрипите си, в калта под ноктите си, в плътта си дори — мисира на най-презряното животно.

А той стоеше на бял кон пред тях. Острието на копие-то, което щеше да опре в шареното гърло на змията. Зад него също се преливаха бласници — на мечове, копия и секири, но и на сърпове и вили. Бласници на светнали очи и оголени зъби. Тия бласници покриваха дрипите по телата на селяните, сините им израмени тела, сплътените коси.

Острието опря в змията. Спря я. Кастрофилакст падна на колени и поднесе върху златна телсия златното копие на Царевец. Народът влизаше в своята крепост, в двореците, които беше построил, в градините с пауни и райски птици,

глеждаше олтарта, доволен от направеното.

— Петре, — обръна се той към момчето, — няма да се прибираме още. Имам малко работа. Но първо да се навечериме. Дай копичката! И виното донеси!

Те седнаха под пипковия храст на хладина и момчето първо занарежда. Митрополитът се огледа:

— Дай стомничката с виното. Пийни ти пръв, Петре!

— Аз не пия, отче.

— Пий ти казвам! — за-

молчеше олтарта, доволен от направеното.

— Петре, — обръна се той към момчето, — няма да се прибираме още. Имам малко работа. Но първо да се навечериме. Дай копичката! И виното донеси!

Те седнаха под пипковия храст на хладина и момчето първо занарежда. Митрополитът се огледа:

— Дай стомничката с виното. Пийни ти пръв, Петре!

— Аз не пия, отче.

— Пий ти казвам! — за-

молчеше олтарта, доволен от направеното.

— Петре, — обръна се той към момчето, — няма да се прибираме още. Имам малко работа. Но първо да се навечериме. Дай копичката! И виното донеси!

Те седнаха под пипковия храст на хладина и момчето първо занарежда. Митрополитът се огледа:

— Дай стомничката с виното. Пийни ти пръв, Петре!

— Аз не пия, отче.

— Пий ти казвам! — за-

молчеше олтарта, доволен от направеното.

— Петре, — обръна се той към момчето, — няма да се прибираме още. Имам малко работа. Но първо да се навечериме. Дай копичката! И виното донеси!

Те седнаха под пипковия храст на хладина и момчето първо занарежда. Митрополитът се огледа:

— Дай стомничката с виното. Пийни ти пръв, Петре!

— Аз не пия, отче.

— Пий ти казвам! — за-

сът златни водоскоци и мо-зайки, платени с неговата пот и неговата кръв.

Стоях отстрани и гледах. Това не беше съм. Това се случи преди три-четири години във Велико Търново. Снемаше се българският исторически филм „Ивайло“. Когато снимките свършиха, гордите тънки кули се сринаха и се превърнаха в купичка картон и дъски, дръзките войни отлепиха брадите си и запушиха цигари. И над Царевец светеше слънце, както в оня ден, когато истинското копие е опряло в гърлото на истинската змия.

Това си спомних и отново преживях, щом прочетох Възванието към българския на-род и Постановлението на Министерския съвет за бъдещето на Велико Търново.

Ще дойде ден, когато приказните кули ще се вдигнат от камък, и няма да изчезват дори, ако човек отвори очи. И всяка година на определен ден дръзките и отчаяни войни на Ивайло ще нахлуват в Царевец, а десетки и стотици хиляди възтрезвени зрители ще наблюдават като мене възпро изведждането на най-чудното и велико събитие не само в нашата, но и в световната история, чудно като приказка, като целия този приказен град... И станал свинарят цар...!

От нас зависи дали това ще стане. Исторците трябва да изровят всеки отломък, паднал в пръстта или в пергаментите, открит от чука, който е ваял българската история. Архитекти и инженери трябва да превърнат приказните кули от мечтите ни в камък.

Писатели и художници трябва да дадат път на образите, които витат по тия хълмове — защото камъкът ще си остане студен, ако не го стоплят възкръсналите строители и бранители на Царевец. Да, те са мъртви, но всеки желад трябва да се стопи в пръстта, за да израсне от него могъщ дъб. Те са далеч от нас, както е далеч всеки извор от набъналото течение на реката — но в тая широка река има вода и от извора. Връщането към миналото не е връщане към гробове и прах, а връщане към извора.

Ние трябва да прокараме път — широк и светъл път — към изворите на нашата история. Път като към неизчерпаем рудник, към съкровище от красота и въздвигане, от любов към Отечеството.

Всеки от нас трябва да извърви тая път, а и да запретне ръкави и да работи — тая път да стане по-широк и по-светъл.

Антон ДОНЧЕВ

Следи от загаснал огън

липовия храст, в градина-та.

— Защо да изнасям? — въпросително вдигна вежди момчето.

— Хайде, хайде изпълнявай каквото ти казвам! — изръмжа гъркът.

Купчината в двора растеше. Всичко беше изнесено от застиналото книгохранилище. Митрополитът прегледаше овлажнелите страници, разгъвае свитъците и грамотите, в долния край на които личаха печати от Второто българско царство. После пак ги запращаше обратно.

Майсторите си отидоха. Момчето се беше зачело в една книга, обкована в сребро, когато Иларион нетърпеливо му подвикна:

— Стига толкова да днес! Хайде да си отиваме, а утре ще видим тия вехтории!

— Как? Няма ли да оставим някой да пази?

— На кого ли са потярявали? — презрително изсумтя гъркът и подригна с коан

долю към Янтра.

Наближавайки църквата, Иларион запристъпа тих. Издад зиди съгледва светлин-ка. Така ли му се беше сторило? Той още по-предпазливо запристъпа напред.

Сградата беше потънала в мъхове и лишен. Сега те изглеждаше като огромни сиво-черни сенки. До стената беше седнал Петър. На един по-голям камък до него дога зряше свец. Пламъчето й озаряваше лицето на момчето, което четеше, разтвори-ло книга на колелете си. Петър не си беше отишъл в къщи, както му беше обещал, а се беше върнал обратно. Добър пазаз си бяха намерили книгите. Дочул сучпането на сучка, Петър се поогледа, ослуша се и пак се вдлъбочи в книгата. Иларион леко направи крачка назад. На изток се сиваше зората. Той гърбаше да се върне обратно.

Късно вечерта на другия ден майсторите си заминаха за Балкана. Иларион раз-

страшително надигна глас. Иларион. — После и аз ще опитам отлежалото вино.

Момчето отпи няколко глътки.

— А сега вземи котлето и тичай за прясна вода на чешмата.

Петър не дочака да му се повтори, грабна бакрачето и побягна по пътеката. Когато стигна близо до моста над реката, главата му се замая. Той усилно крачките си. Пред очите му заиграха огненочервени кръгове, прилоша му. Попина челото си. Бяха го оросили едри капки. Сигурно от бягането се беше запотил толкова много.

Долу шумеше Янтра. Момчето кривна към брега на ре-

ката, препъна се и падна. Настрани от него с дрънчане се претърколи котлето и се обръна до един голям камък.

В това време Иларион се втурна към купчината и приклепна до нея. В ръцете му изпраща огън. После пламъче лизна един свитък. Огънят бързо обхваща цялата грамада от натрупани книги. Митрополитът грабна един кол и започна да разваря разгорялата се купчина, да хвърля счъки и свитъци, но нито не се бяха запалили още. Запращаха искри.

„Имали били българите книжнина! Да се превърне на прах и пепел! Нито ред да не се запази за бъдните поколения!“ В града се беше пръснала мъглява за откритото книгохранилище. Утре търновските първенци ще дойдат да го видят. „Да дойдат, ще намерят следи от загаснал огън.“ А за подпалването той ще обвини майсторите балканци. Само неучи и прости хорица са могли да свършат тази работа.

Погребяха Петър, когато бяха намерили на брега на Янтра. В ковчега на гърдите му, сложена сребърно обкована книга, която майка му беше намерила в къщи, под възглавницата. С мъртвеца замина в гроба и последният екземпляр от древната библиотека.

Любка БАКАЛОВА

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Партиен живот и пропаганда“ и „Низов печат и дописници“ 25-27; отдели „Селскостопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ 23-08; отдели „Икономически“ 31-25; Счетоводство 63-79; канцелария и фотостудии 24-59; коректори и дежурен редактор 33-79.

Филиално полиграфическо предприятие „Димитър Найденов“ — Велико Търново